

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földmives Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.

Postafutarképzőtáji csekkzámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. kir. földmiveltügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 22. szám.

Május hó 28.

Az eljövendő pünkösöd

Piros pünkösöd a szép magyar tavasz megejtő bájának ragyogó királynője. Egyetlen ünnepe sincs a kereszténységnek, amely a föld varázsló szépségét a mennyek ékességével oly szorosra fűzné, mint a magyar tájak piros pünkösdjé.

Az, hogy valóban Isten gyermekei vagyunk, a rétek virágában, a madarak dalában, a mező életében s az erdő zugásában bizonyosodik bennünk édes és boldog valósággá. Köröttünk minden újra születik, s friss erőt nyer. S mi érezzük, hogy nem maradhatunk azok, akik voltunk, többnek kell lennünk. Másnak. Mint ahogy a rügypől virág lesz, s a zöld fűszálból kalász. Tévelygő lelkünknek célt kell nyernie, szívünknek tartalmát, akaratunknak erőt és elménknek megfontolást.

Ez a pünkösöd. A piros pünkösöd nyílása bennünk az új élet vágyában, reményességében és megalapozásában. Isten keze nyúl belénk, hogy sorsunkat jóra irányítsa. S ha megértjük és átérzük, a templom áhitata kapcsolódik bennünk a rétek és mezők új-jongásával, az örök élet hite a ma erejével. Az újjászületés, az új magyar élet megalapozása a töprengések utvesztőiben, gondok barázdáin és akarások tétova ösvényein.

Tudunk-e erőt nyerni hozzá a lelkünk tüzes lángján, a szívünk galambszelidségén s az akaratum zugásán? S gondolkodunk-e a sorsunk érdekes véletlenségén, hogy éppen piros pünkösöd ünnepén kell döntőnk a forgandó élet megszilárdításán?

A magyar falvak káprázatos pünkösdi szinompompájába új sáv vegyül: a politika kiismerhetetlen villanása, ünnepi hangulatába: a döntés keménységének kíméletlensége.

De nem zugással és tisztító tüzzel jött-e a Szentlélek, amikor új erőt kölcsönzött, új akarásokat indított el, hogy végül a fehér galamb nyugalmaival és szelidségével ajándékozza meg a világot?

Ez a választás a magyar pünkösöd megvalósulása legyen az új élet elindításában. Vihara megtisztulást hozzon. Tüze hamvassza

el a magyar föld minden élősdijét. A fehér galamb megnyugvása röppenjen szét belőle falura, városra, tanyaóra, kunyhóra, palotára egyaránt.

Ne ismerjen irgalmat és megalkuvást. A pünkösöd szükségességét nézze és örök célját tartsa

szem előtt: hogy erőnket csak önmagunk fokozhatjuk az Istenben való hittel s hazánkban való bizalommal.

A Szentlélek ezen a napon indította el Krisztus tanítványait, hogy menjenek és hirdessék az ígét a világ népeinek.

A magyar falvak ezen a napon küldjék el azokat, akik méltók rá, hogy harcosai legyenek a magyar jövőnek és boldogulásnak. De kívánatos, hogy valóban azokat is küldjék. Azokat, akik szívből, lélekben, tudásban, multban, méltók reá.

Akik a magyar falvak eljövendő magyar pünkösödjét biztosítani tudják...

MEZES JÁNOS

A falusi nép áttörhetetlen erődvonala: ezernégyszáz hitelszövetkezet

Ötven millió pengő saját tőke; 81 millió pengő takarékbetét; 280 millió pengő kihelyezett kölcsön

A hitelszövetkezetek nagysikerű kongresszusa

A magyar agrártársadalom évről-évre visszatérő legnagyobb és hatásában legkiemelkedőbb eseménye a falusi hitelszövetkezetek kongresszusa. Másrésztől a magyar szövetkezeti mozgalomnak legfontosabb cselekedete ez a kongresszus, amely arra hivatott, hogy állásfoglalást teremtsen, frontot alakítson a legsürgetőbb feladatokkal szemben és új utakra indítsa, új célok kivívására serkentse a szövetkezők sokmillió táborát. Végül a falusi nép szívéhez legközelebb áll, meghitt ünnep ez a kongresszus; benne érzi a maga erkölcsét, gondolatvilágát, törekvéseit egynek a földmivelő és onnan várja hitének új erőre lobbanását, eszményeinek felrissülését és megszilárdulását annak a meggyőződésnek, hogy az eddig végzett szövetkezeti munka kisiklás nélkül az igazság pályáját követte.

A magyar hitelszövetkezeti mozgalomnak az a több mint nyolcszáz főnyi falusi parancsnoka — köztük a visszacsatolt területek szövetkezeteinek elnyomásában és szenvedésben megedződött nagyszerű gárdája — amely fegyelmesszerű magatartással és igazi szövetkezeti odaadással a lefolyásában méltóságteljes, eredményeiben messzireható kongresszuson résztvevett, valóban büszke öntudattal állapíthatta meg, hogy a magyar hitelszövetkezeti mozgalom az elmúlt esztendőben nemcsak lendületes fejlődést ért el, hanem a jó-

vőben a további virágzás korszaka vár reá. Ez az örömteljes eredmény köszönhető a hitelszövetkezeti vezetők bölcs és körültekintő irányításának; a központi tisztviselők oadaadó köteleltségjelítésének; a falusi parancsnokok eléggé nem dicsérhető önzetlenségének és fáradozásainak, valamint a földmivelő nép tántoríthatatlan hűségének a szövetkezeti célkitűzések iránt.

Választások küszöbén állunk.

Nyolcszáz hitelszövetkezeti vezető...

A kongresszust ezidén újra az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Köztele-utcai székházának dísztermében tartották meg. A patinás terem szufolásiáig megtelt a falusi hitelszövetkezetek több mint nyolcszáz főnyi kiküldöttjével — soraikban a felvidékiekkel, — az agrártársadalmi intézmények képviselőivel és az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérkarával.

A pénzügyminisztert Csizik Béla dr. államtitkár, kormánybiztos; a földmiveltügyi minisztert Bárányos Károly dr. miniszteri osztályfőnök képviselte. Az OKH igazgatósága részéről megjelent Beöthy László v. b. t. t., elnök; Schandl Károly m. kir. titkos tanácsos, alelnök-vezérigazgató; Darányi Béla dr., a Futura alelnök-vezérigazgatója; Nagy Emil dr. m. kir. titkos tanácsos; Kovács János helyettes vezérigazgató; Patcsi Dénes v. államtitkár; Pesthy Pál m. kir. titkos tanácsos; Szomjas Lajos dr. m. kir. titkos tanácsos; Teleki Tibor gróf m. kir. titkos tanácsos igazgatósági tagok; az OKH

Ha a választások során ugyanaz a mélységesen komoly magyar akarat fog győzedelmeskedni, ami a hitelszövetkezetek kongresszusán olyan lenyűgöző erővel megnyilvánult, úgy nincs mit aggodnunk nemzetünk jövője miatt. De hála Istennek, a magyar szövetkezők tudják a kötelességüket!

A hitelszövetkezetek kongresszusáról alább következő tudósításunk számol be.

felügyelőbizottsága részéről: Farkas Béla ny. főispán, elnök; Busch Viktor dr. pénzügyminiszteri osztálytanácsos; Mutschenbacher Emil dr. felsőházi tag, az OMGE igazgatója és Szabó Sándor dr. ny. főispán felügyelőbizottsági tagok. Résztvevett a kongresszuson a visszatért felvidéki hitelszövetkezetek képviselőiben Pajor Miklós dr., Kassa város országgyűlési képviselője is. Az agrárintézmények részéről megjelent Somssich László gróf, az OMGE elnöke; Halács Ágoston dr., az Országos Mezőgazdasági Kamara h. igazgatója; Dömötör László, a Hangya alelnök; Posch Dezső, a Hangya vezérigazgató-helyettese; Somssich Gyula gróf, a Mezőgazdák Szövetkezete alelnök-vezérigazgatója; Czobor Gyula, a Futura igazgatója; Hegedűs Lóránt ny. miniszter, a TEBE elnöke; Serbán Iván m. kir. gazdasági főtanácsos, a Nemzeti Bank igazgatója; Kunec Ödön dr. egyetemi tanár, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége ügyvezető-alelnök; Ágoston Béla dr., a Falu-Gazdászövetség fő-

titkára. Az OKH tisztviselőkarát *Beöthy* Dezső ügyvezető-igazgató; *Skubli* János igazgató; *Mikó* Gábor ny. ügyvezető-igazgató; *Steuer* György dr. ny. államtitkár, a földművelésügyi szövetkezetek vezetője; *Kelemen* Pál és *Wanke* Gusztáv aligazgatók; *Minichreiter* Dezső osztályigazgató; *Szilágyi* László dr., a „Magyar Szövetkezés” felelős szerkesztője és *Bathó* Gyula titkár képviselték. Megjelent a kongresszuson a fővárosi sajtó számos képviselője is.

A kongresszust pontosan féltizen-

Kisbérleti reform és földbérleti szövetkezetek

Lelekés taps követte az elnök megnyitói beszédét, majd *Prehoffer* Lajos m. kir. kormánytanácsos, a *Mélykúti Hitelszövetkezet* ügyvezető-igazgatója, tartotta meg nagy figyelemmel kísért előadását: *Kisbérleti reform és földbérleti szövetkezetek* címen. Az előadó abból indult ki, hogy a magyar közéletnek egyik legnagyobb problémája: a magyar föld helyesebb megosztásának kérdése lett. Az új földreformot azonban olyképpen kell megoldani, hogy mezőgazdasági termelésünket sem minőség, sem mennyiségi tekintetben károsan ne befolyásolja. Eppen ezért van nagy szükség arra, hogy a most következő földbirtokpolitikai intézkedéseknél

a földbérleti szövetkezetek minél nagyobb szerephez jussanak, már csak azért is, mert a földbérleti hitelszövetkezeteknek megvan az a nagy előnye, hogy a kisbérletkés részére a szükséges forgótevékeny elő tudják teremteni.

További előnye a földbérleti szövetkezeteknek az is, hogy a földtulajdonosoknak nem kell sokszáz kisbérlettel vesződniük, hiszen a bérbeadóval tulajdonképpen egy megfelelő tökére- és ötszörös szavatossággal rendelkező hitelszövetkezet szerződik, amely az OKH állandó ellenőrzése alatt áll. Ezekben a földbérleti szövetkezetekben a szakszerű gazdálkodás is biztosítva van, mert az OKH saját gazdasági szakértőjével a szövetkezetek termelőmunkáját állandóan ellenőrzik.

Schandl Károly dr. előadása

— Szent István esztendejében — kezdte előadását *Schandl* Károly dr. — ünnepeltük hitelszövetkezeti mozgalmunk felszázados és Országos Központi Hitelszövetkezet negyven esztendősi jubileumát azzal a hittel, hogy a magyar igazság föltámad s eljön még az idő, mikor elszakított szövetkezteinket is magunkhoz élhetjük központunk kötelékében. A Szent Jób csodája valóra váltotta reményeinket, elindultunk a föltámadás után

s ma itt üdvözölhetjük százait elszakított hitelszövetkezteinknek, amelyek a trianoni erőszak után dicsegetés helyett a szakszerű és kitartó eréllyel folytatták népi védelmet Károlyi Sándor gróf vezérleti lobogója alatt.

— A visszacsatolt területen bensőséges szövetkezeti élet folyt a megszállás alatt is. Ennek tulajdonítható, hogy régi hitelszövetkezteinkön kívül új hitelszövetkezetek is alakultak, melyek a régiekkel együtt bejelentették csatlakozásukat az OKH-hoz. A bécsi döntés alapján vissza-

egy órákor nyitotta meg *Beöthy* László elnök. Nyitó beszédében kiemelte a csonkaország megnagyobboldásának nemzeti és gazdasági jelentőségét s rámutatott arra, hogy ez az örvendetes esemény a hitelszövetkezeti hálózat szempontjából is nagy nyereséget jelent, hiszen a *Felvidéken és Kárpátalján nagy számban működnek olyan hitelszövetkezetek, amelyek még a cseh uralom előtt az OKH alapított, de emellett örömmel jelentették be az OKH-hoz való csatlakozásukat a cseh időkben keletkezett magyar hitelszövetkezetek is.*

Ezután az előadó a vezetése alatt álló *bácsmezei Mélykúti Hitelszövetkezet* földbérleti szakcsoportjainak működését ismertette.

Ez a földbérleti szövetkezet már 28 éven múltra tekint vissza; a vallásalapítvány több mint 6000 holdas birtokán gazdálkodik és 523 földbérleti kisembert tömörít.

A szövetkezet a kisgazdákat megtanította a helyes talajművelésre, a nemességtől megfosztott földhasználatára és így természeténél vetkezőnek a szomszédos uradalmak eredményeivel. Végül az előadó határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben felhívja a kongresszus vezetőségét, intézzen felterjesztést a kormányhoz és kérje ebben, hogy a tervezett állami földbirtokpolitikai tevékenység keretében

törvényhozási úton biztosítsa elnyújtott földbirtokosok és a hitelszövetkezetekben tömörült kisbérletkés önkéntes megállapodása alapján létesített szövetkezeti földbérletek részére.

Általános tetszés fogadta a kitűnő szakember érdekes és meggyőző fejtegetéseit, majd *Schandl* Károly dr.-nak, az OKH alelnök-vezérigazgatójának rendkívül nagy érdeklődéssel várt előadása következtelt sorra. Az előadás a *Visszatért hitelszövetkezetek és egyéb hitelszövetkezeti kérdések* címet viselte.

csatolt országrészről 282 hitelszövetkezet jelentkezett központunknál, melyek közül 242-t vehettünk fel kötelekünkbe, míg a Kárpátalján 132 hitelszövetkezet működik, amelyek szintén csatlakoznak kötelekünkhez. Az újonnan visszatért összes hitelszövetkezetek száma a *négyszázat is megközelíti*, úgy, hogy

központunk kötelékében a hitelszövetkezetek száma az 1400-at is meghaladja a múlt évi 1012-vel szemben.

— A hitelszövetkezetek saját tőkéje — a kárpátaljaiakat nem számítva — az előző évi 43 millióval szemben közel 50 millióra, takarékbetétállománya 38 millióról 81 millióra s kihelyezése 240 millióról 280 millióra nőtt. Ez a népi és pénzügyi erő még növekszik a 132 kárpátaljai hitelszövetkezet folyamatban levő csatlakozásával.

— Központunk testvéri szeretettel és szövetkezeti szellemben kezeli az összes hitelszövetkezeteket — folytatta *Schandl* Károly dr. — és a szövetkezetek összes tagjait, legyenek azok magyar, szlovák, rutén vagy más anyanyelvűek, csak egyet kíván meg, hogy magyar hazáknak, Szent István országának hűséges fiait legyenek valamennyien. S ebben az ünnepélyes órában, midőn huszévi távollélt után ismét előttek közénk az elszakított területek egy részének hitelszövetkezeit, boldog szívvel és erős lélekkel üdvözölöm hazatért testvéreinket. A negyvenéves OKH és a trianoni átok után is szabadon maradt hitelszövetkezetek nevében ki-

áltom:

Isten hozott benneteket, egyesült erővel küzdünk földet turó és iparkodó kisembereink millióinak boldogságáért

s szövetkezetek munkánkra azzal kérjük a Mindenható áldását, hogy *soha többé ne engedjen elszakítani egymástól bennünket s benneteket Károlyi Sándor gróf lobogójától.* Az OKH készen áll a visszatért hitelszövetkezetek hitellel való zavartalan ellátására, anélkül hogy e tekintetben az állam segítségét kellene kérnünk.

— Hitelszövetkezeti életünk egybékent az örvendetes országnagyobboldás és a korszellem kedvező alakulása folytán a maga egészében is új föltámadás előtt áll — állapította meg *Schandl* Károly dr. — Szövetkezeti hálózatunk a múlt évben, mikor az európai bizalmi válságba csonka országunk is belesodródott, erős próbáltatás elé került. A betétek kivonása szövetkezteinknél is erősen jelentkezett szeptember és október hónapokban. Központunk segítségére sietett szövetkezeteknek, amelyek fényesen kiállották a teherpróbát.

Sehol sem volt baj s ismét bebizonyosodott, hogy hitelszövetkezteink betét nem vesz el.

A bizalom hitelszövetkezteink iránt fokozódott, s ennek az eredménye, hogy év végére nemcsak a ferdemutó betétek jöttek vissza, de még gyarapodott is a válság előttihez képest hitelszövetkezteink betétállománya. — Az OKH a múlt évben újra megindította a *személyi hitelek folyósítását* és pedig kedvezményes feltételek mellett a falusi kisemberek részére a „kishitelakció” formájában. Ev végig több mint öt millió pengő hitelkeretet osztottunk ki e célból hitelszövetkezetek között, amelyek ezekkel a gyorshitellekkel sok ezer falusi kiscsaládot mentettek meg a pusztulástól.

— Nem jött meg a megoldásra még a *középlejtáru agrárhitel kérdése*, amelynek az lenne a hivatása, hogy a *falvakban eladásra kerülő kisebb nagybirtokrészek megszerzése és család házak építése a földművesgazdák részére lehetővé tétessék.* A mezőgazdasági öregségi biztosítás élelhetléptetésével azonban ennek a kérdésnek a megoldása is a lehetőségek sorába került. Az agrár öregségi biztosításra befolyó pénzek — és pedig milliók évente — a faluról jönnek be. Mellányos és igazságos, hogy ezek a *tőkék gyümölcsöztesse újra a falura menjenek vissza.* Mivel pedig legbiztosabban a községi hitelszövetkezetek csatornáin kerül a pénz a falvakba,

egyedül helyes és igazságos az, ha az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet tőkéit a hitelszövetkezeti központ után gyümölcsöztesse, amely kijárólag a hitelszövetkezetekhez juttatja hiteleit.

Végül *Schandl* Károly dr. határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint a hitelszövetkezeti kongresszus a kormánytól és a törvényhozástól csupán egyenlő elbánást kér, hogy a *faluról jövő pénzek a falu népének erősítésére gyümölcsöztesse* s a *nemzeti földbirtokpolitika keresztülvételére a községi hitelszövetkezetek is bevonassanak.*

Schandl Károly mélyhatású, meggyőző erejű előadását a meggyőző percek tartó taps, éljenzés követte és a kongresszus hosszú ideig lelkesen ünnepelte a magyar szövetkezeti mozgalmat vezetőt.

Amikor az ünneplés elcsendesedett, *Beöthy* László elnök megnyitotta a vitát. Az elhangzott két előadáshoz *Jilek* József dr. (Pápa), *Kovács* Dániel (Csobád), *Pajor* Miklós dr. (Kassa), *Bognár* Gergely plébános (*Guta*), *Kiss* Mózes (Pestszentzserbet), *Nagy* Rezső (Cegléd) és *Polgár* Hugó plébános (Egyed) szólottak hozzá.

Különösen nagy hatást keltett *Pajor* Miklós kassai képviselő és

Bognár Gergely csallóközi plébános felszólalása; mindketten a felszabadult területek lakosságának és szövetkezteinek háliját és köszönését tolmácsolták az OKH támogatásáért és segítő kezéért.

Ezután *Wanke* Gusztáv aligazgató jelentést olvasott fel a „Gróf Károlyi Sándor-alap” vagyonáról és a „Meskó Pál-féle alapítványról”; majd *Schandl* Károly dr. alelnök-vezérigazgató a „Jubileumi alap” ügyében tett jelentést.

A kongresszus a kongresszusi választmányi tagok megválasztásával ért véget.

Az OKH közgyűlése

Rövid szünet után *Beöthy* László elnök megnyitotta az Országos Központi Hitelszövetkezet XXXIX. évi rendes közgyűlését. Elnöki megnyitójában kiemelte, hogy az OKH és a kötelekbe tartozó hitelszövetkezeti hálózat az elmúlt nehéz esztendőben is kitűnő tanulmányoságát adta életképességének és pénzügyi megalapozottságának.

A megnyitói beszéd után a közgyűlés letárgyalta az 1938. évi *zárszámadásokat*, intézkedett a 472.135 pengő 77 fillért kitevő nyereség felosztása iránt, megválasztotta az *igazgatói és felügyelőbizottság új tagjait*, valamint az Országos Mezőgazdasági Kamarába kiküldendő *rendes és pótagtagokat.*

Ezzel az OKH közgyűlése is véget ért s a résztvevők a városi Gündel-féle vendéglőbe vonultak, ahol közébed zárta be a magyar hitelszövetkezeti élet seregszemléjét.

Az ebéd során elhangzott egyetlen felkösztönt *Schandl* Károly dr. alelnök-vezérigazgató mondotta, aki beszédében rámutatott arra, hogy a zajtalan szövetkezeti munka a legtisztább építő munka. Elismeréssel emlegett meg a visszatért felvidéki testvérszövetkezetek munkásságáról, amely hasonlít annak a tudónak a munkájához, aki visszavonultan, csendben a leghatalmasabb tudomány érvéket sorakoztatta fel a béke-revizió mellett. *Telesi Pál* gróf miniszterelnök ez a tudós, aki *igazi nagy cserkész munkát végzett ezzel.* (Lelkes éljenzés.) Végül arra kérte *Schandl* Károly a szövetkezeti tábor, fejtse ki olyan munkát, hogy Szent István Birodalmának minden hitelszövetkezte együtt legyen újra.

Az alelnök-vezérigazgató lelkes beszéde után hosszasan ünnepelte a magyar szövetkezeti mozgalmnak az ország minden vidékét képviselő vezérkara, amely a késő délutáni órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

m. e.

Hangárokat avattak Szentesen

A május 22-én tartott *szentesi* repülőnapon avatta fel *Boncos* Miklós belügyei államtitkár, a *szentesi* repülő klub csarnokát, az *első vidéki sportrepülő hangárokat.* A felavatással egyidőben hat új repülőgépet is kereszteltek a megye előkelőségei tisztelettel a nézőközönség jelenlétében. Az ünnepségen résztvett Magyarország főcserkése, *Telesi Pál* gróf miniszterelnök és felesége, aki a pezsgős keresztelői szertartást vezette.

Az ünnepély programját a közbejött vihar miatt, megrövidítették, de úgy is akadt elég érdekes és izgalmas látványosság: műrepülések, légitámadás-elhárítások. A bemutatók után a miniszterelnök rövid beszédét tartott. Felhívta a közönség figyelmét, hogy becsülje és támogassa azt az akaratot, amely a magyar fiukban megnyilvánul. Tőlünk tanultak a francia, svéd és más nemzetek cserkészei is vitorlázórepülést. Beszédét a szavakkal fejezte be:

— *Nektek, fiúk, csak annyit: további jó munkát! Mi nem beszélünk, mi cselekszünk!*

Magyar specialitás az Igmándi keserűvíz

Természeti töménysége egyedül a világon

Forrástulajdonos: **SCHMIDTHAUER LAJOS, KOMÁROM**

Kapható: nagy- és kisüveg.

Pünkösöd mindkét napján választ az ország

Május 21-én, vasárnap befejeződött a választási agitáció és 22-én, hétfőn megkezdődött a „néma hét”, hogy ezalatt a választókönzöntség befolyásolástól mentesen, nyugodtan megfontolhassa, kikre adja le szavazatát és kiket bizzon meg a törvényhozásnak a mai időkben különösen nagyfontosságú és óriási felelősséggel járó feladatával.

A választókra nem kis feladat vár, hiszen 14 párt 800 jelöltje közül kell válogatniuk.

Átérve a mai idők nagy jelentőségét, de a magyar nép egyetemessége és elsősorban a falvak népe iránti fokozott felelősségünket, az első titkos választás előestéjén utolsó intő szóval fordulunk olvasóinkhoz. Érezze át mindenki, hogy ezuttal nem kicsinyes pártérdekek, vagy éppen egyéni szempontok függnek a választás kimenetelétől. Most az a kérdés dől el, odacsatlakozik-e az ország népe zárt, megbonthatatlan egységben az országgyarapító Teleki Pál gróf miniszterelnök kormánya mögé, hogy belső életünket, minden magyar sorsát megjavíthassa, az új magyar élet jobb életfeltételeit megteremthesse és tovább szélesítse az ország határait: *megteremtesse Szent István Birodalmát.* Eppen ezért

mindenkinek adja le szavazatát úgy az egyéni kerületekben, mint a lajstromosokban a Magyar Élet Pártja jelöltjeire,

még abban az esetben is, ha azok esetleg egyénileg nem rokonszenvesek előtt. Mert ismétéljük, most nem személyekről, hanem egy nagy átitúttól: az új magyar élet gondolatáról van szó.

A *Falu-Gazdaszövetség* elnöke, Mayer János a *nagyatádi* kerületben, ügyvezető elnöke, Krúdy Ferenc pedig a *mezőkövesdi* kerületben vette fel és viszi bizonyára diadalra a Magyar Élet Pártja lobogóját. Hisszük, hogy *mindkét kerület földmívelő választói zárt sorokban fognak felsorakozni ki-próbált vezetőik mögött.*

Egyhangu mandátumok

A választási törvény értelmében 135 egyénileg és 125 lajstromosan választott képviselő kerül a Házba, tehát összesen 260 képviselőt választ a *hettől ünnep alatt az ország.* A választás eddig, már az ajánlások benyújtásánál, több kerületben el is dönt, amennyiben a következő képviselőkkel szemben, az alábbi kerületekben a választók még ellenjelölt állításához sem nyújtottak lehetőséget:

Darányi Kálmán (Balatonfüred), *vitéz Keresztes-Fischer Ferenc* (Kaposvár), *Hóman Bálint* (Székesfehérvár), *Tasnádi Nagy András* (Hajdusoboszló), *vitéz Bonczos Miklós* (Szentes), *Szedes János* (Csongrád), *gróf Károlyi Viktor* és *vitéz Várady László* (Csongrád megye), *vitéz Magasházy László* (Vál), *vitéz Hellenbach Gottfried* (Török-szentmiklós), *gróf Hunyady Ferenc* és *Witz Béla* (Fejér megye) és *Angyal László* (Pécsvárad).

Az egyhangu mandátumok száma május 25-én ismét emelkedett: a

csornai kerület nyilas programmal fellépő jelöltje, *Mészáros József* gazdálkodó visszalépett és így a MÉP jelöltje, *vitéz Somogyváry Gyula*, a rádióból ismert *Gyula diák* egyhangul jut mandátumához. Ez a tizenegyedik egyhangu mandátum. Az egyhangu mandátumok száma tehát meghaladja az öt százaléket.

A választások két napja

Május 28-án, pünkösöd vasárnapján választanak az alábbi vármegyék egyéni és lajstromos kerületeiben: *Békes, Borsod, Csanád, Fejér, Győr, Hajdú, Pest, Somogy, Sopron, Szatmár és Zala vármegye.*

Május 29-én, pünkösöd hétfőjén választ: *Abauj, Bács-Bodrog, Baranya, Bihar, Csongrád, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Komárom, Nógrád, Szabolcs, Tolna, Vas, Veszprém és Zemplén vármegye.*

Kétnapos választás lesz: Budapest, Pestkörnyéken és a törvényhatóságok jogu városokban, tehát Debrecenben, Győrben, Hódmezővásárhelyen, Kecskeméten, Miskolcon, Pécsen és Szegeden.

Hogy kell szavazni?

Mint köztudomású, az ország egész területén titkosan kell szavazni. A szervezési elnök minden választónak, aszerint, hogy csak egyéni, vagy egyéni és lajstromos szavazati joggal bír-e, egy vagy két szavazólapot és ugyanolyan színű egy, vagy két borítékot ad át egy ceruzával együtt. A szavazólapon szerepelnek az induló jelöltek, pártállás szerint. A szavazólapal a szavazó egy elfüggyönzőtöltött fülkébe megy, ahová senki nem követheti őt és ott az általa megválasztani kívánt jelölt, illetve párt neve fölötti kockába, az elnöktől kapott ceruzával egy keresztet rajzol be. A szavazólapot azután beteszi a megfelelő színű borítékba, leragasztja és az elnöknek átadja, aki a borítékot elhelyezi az urnába. *Más ceruzát használni nem szabad; valamint nem szabad a keresztet kívül más szavazólapra írni.* A ceruzát a szavazás után az elnöknek vissza kell adni.

A pártütés nyila

Mészáros József gazdálkodó, aki a *csornai kerületben* nyilaskeresztes programmal indult, nyílt levelet intézett a választókhoz és ebben bejelentette visszalépését. A nyílt levélből, amely újabb bizonyosságra annak, hogy milyen emelkedett szemszögből nézik a közéletet a föld fia, idézzük az alábbi megrázó mondatokat:

— A mai napon lemondottam arról, hogy hamis jelszavak alatt küzdjek olyan célokért, amelyeket csak akkor lehet megvalósítani, ha cégér helyett *becsületet* munkát, jelszavak helyett a *törhetetlen hazaszeretetet* és a *tevélységet* helyett a *kertelés nélküli őszinteséget* választom fegyveremül.

— A Magyar Élet Pártja soproni nagygyűlésén leleplezték azt a harcmodort, amelyet a nyilaskeresztes mozgalom élt és viszált. Én a nyilat úgy képzeltem, mint amely első szent királyunk birodalmára mutat és családja kellett megtudnom, hogy tévedtem.

Ez a nyíl a pártütők nyila,

amely csak arra elég hegyes, hogy éket verjen magyar és magyar közé és halálra sebezze magyarságunkat.

— Magyar szívem nem engedi, hogy ezt a nyilat kövessem. Nekem a hazám többet ér, mint egyéni érvényesülésem.

— Kérlek benneteket, támogassátok azt az irányt, amelyet a legnagyobb nyomattal s a legjobb tudással a Magyar Élet Pártja képvisel.

A pesti „vezérek” és vezérjelöltek tanulhatnak ebből a levélből: a falu népe nem ül fel a hangzatos jelszavaknak, nem téri el, hogy *vállain az akarmokok magasba lendüljenek, fel-dulva az ország egységét és veszélyeztetve annak jövőjét...*

Ez a szerződés a tengely-hatalmak erőyes, félre nem magyarázható és természetes válasza az angolok és franciák bekerítő politikájára.

S a béke? Talán biztosabb így. A két ellentétes hatalmi csoport egyaránt azt hangoztatja, hogy a béke *alátámasztása a célja.* A felelősség mindenesetre erősen súlyosbított egy világháború felidézése tekintetében.

Még olyan hírek is felröppentek, hogy Angliában kedvezően fogadták a német-olasz szerződést. Nem lehetetlen.

Az angol a békét szereti, még akkor is, ha mások biztosítják. S mi, magyarok? Mi is a béke fenntartói közé soroljuk magunkat. Csak a *kelet-szlavenszlói hírek* halatára szorítjuk ököibe a kezünket. A *Hlinka-gárdisták* garázdálkodása magyar testvéreinkkel szemben, amely már semmiben sir különbözik a kárpátaljai herkedtemlékü *Szieszisták* gonosz tulkapasaitól, komoly próbára teszi türelmünket.

Hogy is énekelnek róluk maguk a szlovákok:

„*Hlinka hnie, Garda pie, Tiso zradca, Madar vrat sa!*”
(*Hlinka porlad, Garda mulat, Tiso áruló. Jöjj vissza magyar!*)

A szél nem fúj, ha nem zörög a haszat. Talán a Hlinka-gárdisták is a versztüket érzik.

A szerződést köző felek már most kötelezik magukat, hogy *közösen folytatott háború esetén fegyverszünetet és békét csak egymással teljes egyetértésben kötnek.*

A két szerződést köző fél tudatában van annak a jelentőségnek, amely a *velük barátságos hatalmakkal való közös kapcsolatoknak* kijár. Etlökélt szándékuk, hogy

ezeket a kapcsolatokat a jövőben is fenntartják és a meg-egyező érdekeknek megfelelően közösen alakítják.

Végül még egy fontos pont: a szerződő felek egyetértéssel abban, hogy a szerződés érvényességének első időszakát *tíz évben állapítsák meg.*

CHRYSANTHOL
folyékony piretrum permatozószer
0,5%-os oldatban alkalmazandó!

Biztos hatású bőrméreg
a szőlő, gyümölcsös és kert szívó- és rágórovar-kártevői ellen.

Emberre és háziállatra teljesen veszélytelen! A legérzékenyebb növényfajtákra is teljesen ártalmatlan!

Kérjen részletes ismertetőt!

BIERMANN PÁC
Budapest, V, Légrady Károly-u. 9

Falu-Gazdaszövetség

Gyermeknevelési és gazdaszövetségi verseny Iván községben

Május 20—21-én rendezte meg a Falu-Gazdaszövetség, valamint a Sopronvármegyei Dalosszövetség Iván községben a falunapot és a járási dalosversenyt.

Május 20-án, szombaton folyt le a 8 hétig tartó gyermeknevelési verseny záróünnepélye. Elsőnek Rozmán Sándor plébános, a bizottság elnöke, ismertette a verseny lefolyását és köszöntötte meg a Falu-Gazdaszövetség fíradózását. Ezután Machachek Aladár dr., járási tisztiorvos az egészségvédelemről beszélt, majd szavazat következett. Végül a Szövetség minden résztvevő gyermekét megjutalmazott. Az ünnepély végzetével a gyermekek részére októlató és szórakoztató mozielőadást rendezett a Szövetség, délután 6 óra körül a leventék és felnőtt leányok részére, este pedig a gazdaközönség számára. Ezen az előadások bemutatására került a Hangya-szövetkezet hangosfilmje, amelyet a Hangya részéről Tatay Ferenc főtisztviselő ismertetett, rámutatva a szövetkezés jelentőségére és fontosságára. Előadás közben Sós Imre vármegyei alvelejtáros a község történetét ismertette.

Május 21-én, vasárnap, reggel 8 órakor kezdődött a gazdaszövetségi verseny, melynek során a bizottság 12 gazdaszövetség vizsgált meg nagy gondal. Istentisztelet után zajlott le a hősök ünnepe, melyen az ünnepi beszédet Agoston Béla dr., a Falu-Gazdaszövetség főtájkára mondotta és egyben a központ nevében hatalmas koszorút helyezett el az iváni hősi emlékműre.

Az ünnepély után gazdaszövetség volt, amelyet ugyancsak Agoston Béla dr., főtájkár nyitott meg és részletesen ismertette a falunap jelentőségét és ezzel kapcsolatban a Szövetség tevékenységét. Bakó János, a Sopronvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesületének felügyelője, a szarvasmarhahizlalásról tartott rendkívül értékes előadást, majd a Vármegyei Gazdasági Egyesület kiküldöttje: Pataky Imre az okserüzem talajműveléséről és a műtrágyahasználatról tartotta meg gyakorlati előadást. Végül a gazdaszövetségi verseny eredményének kihirdetése és a díjak kiosztása folyt le. A bíráló bizottság határozata szerint a Szövetség aranyérmét Varga Antal és Varga János gazdák nyerték el; ezüstérmét kapott Szalay András és Ensel Gyula gazdák; bronzérmét nyertek: Németh Rudolf és Németh Kálmán (felső) gazdák; elismerő oklevéllel tüntette ki a Szövetség az alábbi gazdákat: Kovács József, Pintér István, Horváth József (hajdu), Pócsa József, Varga Ferenc (felső), Ágh Kálmán és Pál Kálmáné.

A csepregi járás dalosversenye

Délután került sor Iván községben a járási dalosversenyre, amelyen a csepregi járás falusi és földműves dalárdái versenyeztek a Szövetség ezüstserleg-vándordíjért.

Kántor István igazgató-tanító bevezető szavai után kezdődött meg a verseny hatalmas érdeklődés közepette. A vármegyei daloskerület üdvözlését Pölker József alelnök tolmácsolta lendületes szavakkal. Az ünnepségen megjelent Balogh Dénes járási főszolgabíró, Farkas Kálmán dr. szolgabíró, Pintér Gyula prépost plébános, Rozmán Sándor plébános, Orbán Sándor dr. főjegyző, Berényi Ferenc dr. orvos és a környék gazdaközönségének jelentős része.

A bíráló bizottság határozatát Agoston Béla dr., főtájkár hirdette ki. A Falu-Gazdaszövetség ezüstserleg-vándordíjait ebben az évben az Iván Szent Imre daloskör nyerte (karnagy Iváncsik Aladár). Aranyérmét nyert: Zsirái Daloskör. (kar-

nagy Horváth Endre) és az Ujkéri Férfitájkör (karnagy Bugledits Nándor); bronzérmét kapott a Hímődi Szent István daloskör (karnagy Múdsai Károly). Versenyen kívül aranyérmét kapott a Csapodi Férfitájkör (karnagy Horváth Antal) és ezüstérmét adományozta a Szövetség a Gyalokai Dalosbokrétának (kar-

nagy Jánosi Gyula). Az eredmény kihirdetése után Orbán Sándor dr., községi főjegyző hálás köszönetet mondott a Falu-Gazdaszövetségnek és a dalosbokrétáknak azért, mert Iván községben falunapot és dalosversenyt rendeztek. A jól sikerült ünnepséget táncmulatság fejezte be.

A XXVIII. országos katolikus nagygyűlés

Majdnem pontosan egy évvel a múlt esztendőben lezajlott Eucharisztikus Kongresszus után tartották meg hazánk katolikusai XXVIII. országos nagygyűlést a fővárosban. A tavalyi világraszóló ünnepség fényes és mélyreható ismétlődött meg e napokon, ha szerényebb körök között is, a csonkaország egybesereglett hívőinek buzgalmában és alázatában. Husz év után a legnagyobbodott ország katolikusai ismét

a Felvidék és a Ruténföld kiküldöttjeivel együtt hódolhattak a szentistváni gondolatnak.

A nagygyűlés első ünnepsége áldozástörtétkön az Oltárszentességhez járuló magyar ifjúság gyönyörű seregszemléje volt a Hősök-terén. Ezen a napon tartották az első nyilvános diszgyűlést is a Vigadóban a kormányzó, a királyi hercegek és hercegnők s a katolikus közélet előkelőségei részvételével. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás megnyitó beszédében így körvonalazta a magyar katolicizmus nemzeti célját: — Tartsuk meg és öregbítsük egyenlő és nemzeti becsületünket!

A másnapi, május 19-iki diszgyűlés egyik szónoka Teleki Pál gróf

miniszterelnök volt, aki szintén a szentistváni gondolatról elmélkedett, s kijelentette, hogy a mi szentistváni állameszménk a béke állandósága. Ebben az eszmében forr össze a nemzet fegyelmébe és a keresztény család patriarchalizmusa.

E napon tartották ünnepélyes üléseit a katolikus egyesületek s e napon volt a nők szentségmúdsái órája a Hősök-terén.

Szombat, a harmadik nap, a férfiaké volt. Ekkor tartották a vigadói záróülést is, amelyen hangzott a bíboros-hercegprímás, hogy

Szent István kipróbált elvei szerint kell újraépíteni az országot.

Ezen a napon érkezett meg a Kormányzó távirati válasza a nagygyűlés üdvözlésére.

A nagygyűlést befejező eucharisztikus körmenet május 21-én, vasárnap tartották meg tízezrek áhítatos felvonulása közben. Fájdalom, a festői felvonulást az óriási felhőszakadás és jégverés megzavarta. Bucsúbeszédet Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás intézett a katolikus nagygyűlés résztvevőire.

Elutaztak a németországi és dániai gazdaszövetségi csereakció résztvevői

A Falu-Gazdaszövetség által kezdeményezett külföldi gazdaszövetségi csereakció résztvevői az idén tizenhatodszor indultak el idegen országba, hogy onnan félév múlva tapasztalatokkal megrakodva térjenek haza és itthon értékesítsék a tanulatokat, kinttartózkodásuk alatt pedig becsületet szerezzenek a magyar névnek.

A XVI. csereakció németországi és dániai utra induló résztvevőinek első csoportját az idén Mayer János elnök távollétében Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, felsőházi tag, a Szövetség társelnöke, bucsuztatta május 20-án a Szövetség székházának tanácstermében.

A Németországba és Dániába induló fiukhoz először Teólyes István dr. ügyvezető igazgató, a csereakció elindítója és megszervezője, intézett néhány szót, közölve velük a legfontosabb tudnivalókat és az utitendit. Rámutatott arra, hogy

a tizenhat esztendő alatt több ezer gazdaszövetségi járta meg a Falu-Gazdaszövetség támogatásával a külföldet,

igyekezett itthon megvalósítani a ta-

pasztaltakat és ezek az ifjak a gazdaszövetségi tudás fejlesztésének és a szövetkezeti gondolatnak pillérei, szószólói lettek. Ezekből a fiukból akarja a Szövetség kifejleszteni azt az erős gazdatábor, amely kulturálisan felkészülten, tapasztalatokkal gazdagodva, a kiszegda-mozgalmak irányítója kell, hogy legyen. Köszönetet mondott ezután Schandl Károly dr.-nak megjelöléséért és rámutatott arra, hogy Schandl Károly dr. már a háború előtt a falusi származású ifjúságból megalakította a Széchenyi Szövetséget, a háború után pedig Szegeden megindította a népfőiskolások mozgalmát. Kérte végül Schandl Károly dr.-t, hogy a csereakció idején résztvevőinek bucsutisztelgését olyan szeretettel fogadják, mint amilyennel a fiuk megjelente.

Schandl Károly dr. válaszában hangsúlyozta, hogy örömmel tesz eleget a megjelenésében gátolt Mayer János elnök felkérésének és vesz bucsut a külföldre induló ifjaktól.

Elismerésért fejezte ki az immár XVI-ik akció megszervezéséért a Szövetségnek és különösen

Teólyes István ügyvezető igazgatónak, az akció kezdeményezőjének és megszervezőjének.

A továbbiakban kifejtette, hogy sokat lehet és kell odakint tanulniok a fiataloknak, mert mindkét országban nagyon fejlett a mezőgazdaság, a szövetkezeti eszme és a gazdaöntudat. Figyelmzettette a fiukat, hogy sehol a vendéglátó országok belső politikájába ne avatkozzanak. Intette őket, hogy maradjanak mindent, minden körülmények közt magyarok szívükben, lelkükben és jellemükben. Hivatkozott arra, hogy a gazdaszövetségi diplomata az országának, de különösen a kiszegdaosztálynak.

— Szívetekben maradjatok itthon — mondotta Schandl Károly dr. — ne felejtsetek el az édes magyar hazát, a szűkebb családi kört, az édesanyai tüzehelyet. Ne engedjétek, hogy hazatokról, fajtátookról rosszat mondjanak, de mutassátok meg, milyen az igazi magyar: becsületes, nyílt, őszinte, szótartó, hűséges. Ne hagyjátok el hiteteket, tartásotok meg, becsületek meg, még akkor is, ha ezért esetleg valaki gunyos megjegyzéseket tenne arra, aki templomba jár. És hozzatok haza minél több hasznos tudást.

Ezután az ifjak figyelmébe ajánlotta, hogy

megfelelő kritikával éljenek, mert hiszen, amint azt látni fogják, vannak olyan dolgok is, amelyeket idehaza sokkal különben tudunk és szoktunk élvezni.

Hivatkozott Széchenyi megállapítására, amely szerint csak az az ország gazdag, melyben a művelt fők sokan vannak.

Rámutatott ezután arra, hogy például Dániában a falusi házakat alig lehet megkülönböztetni a városiaktól, a falusi lakosság életszínvonala sem tér el annyira a várositól, mint egyelőre nálunk. Hangoztatta, hogy

a magyar kiszegda-társadalomnak joga van a műveltséghez és az elkövetkező 10—20 esztendő alatt el kell érni, hogy a falusi gazda művelt polgárszámba menjen.

Végül, a Falu-Gazdaszövetség üdvözlését tolmácsolva, köszönetet mondott a fiuk gazdaszövetségi nevelőatyáknak, Teólyes Istvánnak és Isten nevében meleg bucsut vett a fiuktól, valamennyivel sorba kezelt.

A bensőséges aktus után a gazdaszövetségi csoportja kivonult a Szabadságtéri Országzászlóhoz, ahol lerótta hódolatát.

A gazdaszövetségi Teólyes István dr. vezetésével május 21-én, reggel 7 órakor utaztak el a Nyugati pályaudvarról Németországba és Dániába.

(—ss —ly)

A „Hegyközségi Szemle” május hó 15-én megjelent számában foglalokzik a nyár folyamán rendezendő országos és nemzetközi szöleszeti és borászati kongresszusokkal és ezeknek programját ismerteti. Zombory Bertalan dr. miniszteri tanácsos érdekes cikkben számol be a marokkói Nemzetközi Szöleszeti Kongresszusról. Liszka Jenő cikke a gyümölcszedséssel foglalkozik, majd közli a lap a hegyközségi törvénynek a gyümölcs-termelésre vonatkozó végrehajtási utasítását. Ujszerű táblázatban szerepel ez alkalommal a borpiac s könnyen áttekinthetően mutatja be a várható bortermelést, a borpiac helyzetét. Szerkesztőség és kiadóhivatal; Budapest, IX., Üllői-ut 25.

NITROGÉN nélkül nincs növényi élet!

Kérjen díjtalan, szakszerep felvilágosítást: **PÉTINITROGÉN Műtrágyagyár r. l.** Budapest, V. ker., Nádor-utca 21. szám.

Kénsavas ammóniák 20.5% N ammóniák és salétrom tartalmú nitrogén műtrágya.

Péti só 17% N ammóniák és salétrom tartalmú nitrogén műtrágya.

Mészalétrom 15.5% N salétrom tartalmú nitrogén műtrágya.

Lerakatok az ország minden részében.

Rákóczi népe üzent Zrínyi népének...

Fencik István dr. v. kárpátaljai miniszter látogatása a nagyatádi választókerületben

Nagyatád, május 19.

A választási agitáció utolsó hetében Fencik István dr. volt kárpátaljai miniszter, felvidéki képviselő látogatást tett a nagyatádi választókerület több községében, hogy a visszatért Kárpátalja lakossága — Rákóczi népe — nevében köszöntse a délkeleti végek lakosságát — Zrínyi népet — és hangsúlyozza, hogy az épülő új és a szentistváni szellemben újraépítendő, szociális, keresztény Magyarország csak a Magyar Élet Pártja célkitűzéseinek megvalósításával épülhet meg és hogy

ennek a feladatnak a megoldása körül nagy szerep vár a kerület képviselőjelöltjének, Mayer Jánosnak feddhetetlen

Nagyatádi Szabó István kerületét csak a falu szülöttje képviselheti!

Heresznye, Vizvár, Bélavár, Bolhó voltak azok a községek, amelyekben május 17-én résztvett Fencik István a Mayer János programbeszédének előterjesztésére szolgáló négyülésen; míg május 18-án Háromfalu község népe üdvözölte magyar lelkesedéssel Mayer Jánost és Fencik István dr.-t. Valamennyi gyűlésre a környező községekből is sokan érkeztek kocsikon, kerékpárokon, hogy meghallgassák a kiváló szónok előadását.

Mayer János programbeszédeit, mint a kerületben mindentűt, nagy lelkesedéssel fogadta a nagyszámu hallgatóság, hitet véve a Magyar Élet Pártja mellett.

A lelkesedést még tovább fokozták a volt felvidéki miniszternek a harccok és szenvedések tüzeiben felmagasztosult, testvéri szeretettől áthatott beszédei, amelyekben rámutatott arra, hogy a Dunamedencében milyen kivételes és súlyos történelmi feladatot kellett eddig és kell a jövőben betöltenie a magyarságnak. Hangzattal, hogy a kárpátaljai nép, amellyel soha a magyarságnak ellentéte, vagy harca nem volt, a szentistváni gondolat jegyében sorakozott fel Rákóczi zászlaja alá, védte husz éven keresztül a Magyarországhoz való tartozás gondolatát és állt őrt továbbra is az északkeleti végeken. Joggal kérheti, sőt követelheti tehát Rákóczi népe a Zrínyiek leszármazottaitól, a nagyatádi választókerület népétől, hogy ugyanolyan hűséggel és kitartással sorakoz-

„Akiben nem csalathoztatok idáig...”

Bolhó községben ezekkel a szavakkal fejezte be Fencik István dr. nagyhatalmú beszédét:

— Jaj annak a népnek, amely saját fiaiban csalódik! A ti kezetekben van Magyarország jövője! Bennetek csalathoztok Magyarországot, ha most, amikor először szavaztok titkosan, nem élték helyesen jogotokkal.

Azt választátok meg, akiben nem csalathoztatok idáig és akiben nem fogtok csalatkozni a jövőben sem, mert közületek emelkedett a magasba, de szívében és tetteiben mindenkor köztetek maradt, mert vér a ti véretekéből!

Fencik István horvátul is intézett

és önzetlen közéleti multja alatt szerzett tapasztalataira,

annál is inkább, mert Mayer János nemcsak értékes tapasztalatakat szerzett az első földreform végrehajtása körül, de mint tényleges kisgazda, a legalaposabban ismeri a kérdés minden vonatkozását.

Fencik István dr.-t mindazokban a községekben, ahol megfordult, tüntető lelkesedés és meleg szeretet fogadta, kifejezésre juttatva a délkeleti végek népének háláját azért az önfeláldozó és a szó szoros értelmében haláltemetőben bátor munkásságáért, amelyet Fencik István és a derék ruszin nép a szentistváni birodalomhoz való visszacsatolás érdekében a cseh elnyomás alatt kifejtett.

zék fel az új Magyarország megalapozására hivatott Magyar Élet Pártja zászlaja alá és

ennek az országepítő munkának egyik legkiválóbb harcosát, néhai Gömbös Gyula és nagyatádi Szabó István munkatársát, a falu szülöttjét, Mayer Jánost küldje be a parlamentbe

Telesi Pál gróf miniszterelnök és a szentistváni szellemben dolgozó közéleti vezetők munkatársául.

Fencik István dr. ismertette ezután a hallgatóság feszült érdeklődése és meg-megújuló éljenzése közben a kárpátaljai feketeinges fascista mozgalom célkitűzéseit, amelyek a szentistváni hagyományok gyökerének és a Szent István hagyományai szerint a kereszt jegyében kívánják az önálló, független és nagy Magyarország létét biztosítani. Kifejtette, hogy ahogyan Mussolini az olasz, Hitler a német történelmi hagyományokra építette fel új, a régiénél hatalmasabb országát, ugyanúgy Magyarországot is csak saját hagyományai, saját lelkesége, a Szent Istváni hagyományok jegyében lehet és szabad újraépíteni, minden külföldi példától, vagy hatástól mentesen.

Részletesen foglalkozott a kitünő szónok a liberális, kapitalista, marxista és zsidó politikai és gazdasági tulsuly hatásával is, amelyeket most meg fog szüntetni a zsidótörvény végrehajtása.

néhány buzdító, lelkesítő szót a nagygyűlésnek részvevőire.

A május 18-án Háromfalu elmondott beszédének különösen azok a mondatok keltettek újjongó éljenzést, amelyekben rámutatott arra, hogy Telesi Pál gróf, a világ egyik legelső térképész, újra megrajzolta már Magyarországot új térképének egy részét; nekünk kell azt tovább rajzolni és ha a fehér asztalnál nem sikerül a munka, akkor honvédségünk erejével kell elvégeznünk...

Megrázó volt az a hasonlata, amely szerint a háboru előtti Magyarország sorsa hasonlított a kihaszánt tehénéhez: a szarvát a cseh-irányított bécsi kamarilla, a farkát a liberális-szabadságkíműves - szociáldemokrácia

fogta, hogy nyugodtan fejhesse a zsidóságot.

A kisgazda-erények mellett tett hitet Fencik István, mikor így szólott:

— Magyarországot tulajdonképpen egyedül a nagy hősök, a nagy vezérek sohasem menthették volna meg; Magyarországot nem a nagyon eszes és ravasz diplomatáknak köszönheti létét — mint ahogyan ezek születték, bár csak husz esztendőre Csehszlovákiát — hanem

ezt az országot a magyar paraszti lélek, a földmivelő földmivesek és földmunkások mentették meg, amikor a vezérek mögé álltak és ha kellett, az ő soraikból teltek ki a vezérek is.

A békés, alkotó munkának ilyen vezére a ti jelöltetek, Mayer János is, aki a ti soraitokból jött Nagyatádi Szabó Istvánnal együtt...

— Adjon a Mindenható a magyar falvak népének tiszta látást, hogy belássa, hogy állásfoglalásától függ Magyarország újjászületése és az, hogy feltámadhat-e ez az ország...

Fencik István dr.-t nagyszerű beszédei után tomboló lelkesedéssel ünnepelte a gyűlés közönsége.

Legszebb propaganda

Itt kell megemlékeznünk Mayer Jánosnak a nagyatádi választókerületben tett körútja egy másik eseményéről. Bakházán, a programbeszéd

elhángzása után, a községi bíró beszédében ráemlékezett arra, hogy hosszú évekkel ezelőtt Kaposvárott Nagyatádi Szabó István egy beszédében meleg szeretettel beszélt Mayer Jánosról és hangsúlyozta, hogy Mayer János az ő legközelebbi, leghűségesebb munkatársa a földreform megvalósításánál. Rámutatott arra, hogy Mayer János meg is felelt a Nagyatádi Szabó István bejelentése nyomán hozzáfűzött várakozásoknak, amennyiben az ő érdeme, hogy kiharcolta az OFB-földek és FAKSz-házak terheinek csökkentését.

Beszédek, szónoklatok, agitáció és propaganda: ezek előzik meg — különösen manapság — az országgyűlési képviselőválasztásokat. A jelöltek bőségesen élnek is — sőt sokszor vissza is élnek — ezekkel a modern eszközökkel és bizony tudunk esetekről, amikor ugyanaz a jelölt, ugyanannak a kerületnek más és más községében homlokgyengést ellenkező ígéretekkel iparkodott befolyásolni a választókat. Ahol németek is laktak, ott sváb származására hivatkozott, a magyaroknál faluban pedig kijelentette, hogy a magyar vendégszeretettel nem élhet vissza senki. Egyik helyen a zsidó javaslat szigorítását ígérte, másutt — a zsidó nagybérlore való tekintettel — azt hirdette, hogy aki megkeresztelkedett, az nem tekinthető zsidónak. Hol elhelyezkedést követelt a falu ifjuságának az értelmiségi pályákon, hol kétségbevonta az értelmiségi pályák létjogosultságát.

Mayer János mellett a csüres-csüvarás, ígéretek és nagyhangú propaganda helyett saját közéleti multja, alkotásai és nagy-nagy fajszeretete örök magyar testvéri érzése fejt ki a legszebb, legnagyobb és — reméljük — legsikeresebb propagandát. (b. k.)

CAVALLERIA RUSTICANA

Olaszul annyit jelent ez a két szó: parasztbecsület. Operát irtak ezzel a címmel; sok szó esik róla; sokszor összevesszük azzal, amit voltaképpen virtusnak lehetne csak nevezni, de pontosan nem határozta meg a fogalmát, sem a szabályait. Könyvekben megirták, pontokba foglalták a kaszinói erkölcs, az „uri becsület” — lovagiaság — szabályait, de a parasztbecsület meghatározatlanul is él örökidőktől fogva mindazoknak a lélkében, akiket a föld meghihetett. A föld, amely olyan, mint a becsület ember: hálás azzal szemben, aki szeretettel foglalkozik vele, de nem türi azt, hogy kihasználják, mellőzzék.

Csodálatos egy keverék a parasztbecsület! Ha elemezzük, megtaláljuk benne a büszkeségig menő öntudatosságot éppen úgy, mint a mélységes alázatosságot; a cselekvésben való nagyratörést a csaknem végtelen szerénységgel együtt; a néha vakmerőséggel határos bátorság mellett megfér a józan megfontolás és a vallásosság, az isteni rendelésben való megnyugvás sohasem válik keleti végzet-hívessé... Folytathatók az egymással csak látszólag ellentétes, de voltaképpen egymást kiegészítő és szabályozó sajátosságok felsorolását, hogy röpké szavakkal jellemezzük a parasztbecsület fogalmát, de átérzeni a lényegét csak akkor tudjuk, ha látó szemekkel figyeljük a körülöttünk történő eseményeket, sürgő-forgó embereket.

...Soha nem tapasztaltuk azt, hogy valamely közéleti nagyságot zavarba hoztak volna azok a néha tulzába menő dicséreték, amelyekkel a szónokok őket elhalmozták. De láttuk azt, hogy a vérbeli kisgazdából magas pozícióba került férfi kislányosan elpirult és szinte sértődötten tiltakozott akkor, amikor valaki letagadhatatlan és közismert alkotásaira hivatkozott.

...Köztudomásu, hogy — sajnos — imitt-amott él még, bár szerencsére kihunyóban van a falu népében bizonyos fokú gyűlölet az értelmiségi pályán működőkkel szemben. Megbotránkozással tapasztaljuk, hogy akadt olyan értelmiségi foglalkozásu ember, aki közéleti érvényesülése érdekében ezt a sajnálatos érzést iparkodott fokozni a falu népében, amivel nemcsak saját osztálya ellen vétett, de megsértette a cavalleria rusticana iratlan szabályait is. Mert — nem különös? — ugyanakkor a falu fia egyetlen szót sem használt soha a városi nép ellen, pedig volt már jónéhány találkozása a városi hállátansággal. Nemde sokkal egyszerűbb, sőt természetes lett volna, ha azt mondja:

— Engem küldjétek a parlamentbe, majd én megmutatom az uraknak!...

Hát meg is mutatta: ez a cavalleria rusticana...

BARTOSS KÁROLY

A mezőgazdasági kamara helyzetjelentése

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a kerületi kamarák jelentése alapján beszámolt arról, hogy a május elején megindult esőzésekre a mezőgazdaságnak minden vonatkozásban nagy szüksége volt, mert a megelőző hosszú tavaszi szárazság komolyan fenyegette egyes termények sikerét. A tavaszi gabonaművek a hosszú szárazságban azonban annyira visszamaradtak, hogyha az esőzés a szemmérték elől is segíti, a tavaszi gabona csak rövid szárazságot lesz. Szűlyösebb kérés mutatkozik a szárazság miatt a takarmányellátásban. A gazdák kénytelenek voltak a még nem eléggé fejlett zöldtakarmány-növényeket levágni és ezért az állattenyésztés takarmányellátásának folytonosságára nem látszik teljes mértékben biztosítottak.

Az értékesítési viszonyok az elmúlt időszakban eltérően alakultak, mert míg a terményárak általában változatlanok maradtak, addig az állatértékesítésben további hanyatlás mutatkozott. Az új olasz állatkivitel megállapodás új helyzetet teremtett az állatpiacokon és remélhető az általános javulás.

A termelői kimerések szükség van

A szőlőgazdák országos egyesületének választmánya Waldott Kelemen báró, felsőházi tag elnöklésével a héten ülést tartott. A választmány foglalkozott a termelői kimerések ellen elhangzott alaptalan támadásokkal és kimondta, hogy a termelői kimerések intézményéhez, általános szőlőgazdasági érdekből, feltétlenül ragaszkodnak. Állást foglalt a választmány abban a kérdésben is, hogy a szőlőgazdaérdekek védelmére külön szőlészeti kamarát állítsanak fel.

Bemutatták a szövetheteti filmet

Május 17-én délelőtt diszeladás keretében vetítették le az Uránia-film-színházban a Hangya szövetheteti központ nagyszabású hangosfilmjét, amelynek címe: „Szövetheteti munka.” A bemutatón jelen volt Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Korafiáth Jenő főpolgármester, Jakabó Oszkár ny. államtitkár, a Pénzügyintézet Központ elnöke, Sohandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, az OKH alelnök-vezérigazgatója, Darányi Béla, a Futura alelnök-vezérigazgatója, Taubinger Zoltán dr., a filmkamara alelnöke, Splényi István báró, a Külkereskedelmi Hivatal elnöke és a gazdasági élet számos előkelősége.

A hangosfilm — amelyről a Vasárnap már beszámolt — Wünsch Frigyes dr. alelnök-vezérigazgató bevezetőjével kezdődik s ezután következnek a Hangya különböző telepeinek és üzeminek élénk, változatos munkáját bemutató képek, amelyek Wünsch Frigyes közbeiktatott magyarázata kíséri. Bemutatja a film a méreteiben is imponáló budafoki borpincéket, a vidéki kirendeltségek pincéit, a gyöngyösi szeszszőlő és a szövetheteti szűrőtelepet, ahonnan nyolc tartálykocsi szállítja a bort a pincékbe. Egymásután perneg a filmek a modern hűtőházakkal felszerelt baromfiüzemről és tojásfeldolgozó telepekről, a szövetheteti hűtő-istállókról, a ceglédi hus-és kávékonzervgyárról, a tolltisztító üzemről és a mézüzemről. A néző be-

tekintést nyer ezután a háziipari foglalkoztató telepek, a szövetheteti paprikaszárítók és paprikamalmok, a szisztematikus telepek szorgos munkájába. Bemutatásra kerülnek a kukoricagörék, a kamillaszárító telepek és még számos más olyan intézmény, amelyek mind a mezőgazdasági termények eredményes értékesítését szolgálják. A szövetheteti áruház és a Hangya Ceglédi-úti köz-

ponti tárházának ismertetése után a szövethetet szociális intézményeit mutatja be a film.

A Filmirodában készült és igen ötletesen összeállított filmből egy hatalmas, tervszerűen kiépített szervezet körvonalai bontakoznak ki és a néző a látottakból átfogó képet nyer a szövetheteti munka jelentőségéről. A filmet az ország minden részében bemutatják.

Teljes mértékben sikerült a tavalyi nagy buzatermés értékesítése

A múlt gazdasági év buzatermelési eredménye nehéz feladatok elé állította a kormányt, de most már meg lehet állapítani, hogy értékesítési politikánk teljes sikerrel járt és a buzafeltelegek aratásig elfogytak.

Külföldi piacokon hat és félmillió métermáza búzát értékesítettünk eddig,

a kivétel főleg Olaszországba és Németországba, azonkívül Svájcba és több más országba irányult. A gazdatiszadalom érdekében súlyos áldozatok árán is fenntartottuk a husz pengő körül megállapított belföldi árszínvonalat és tekintélyes összegekkel fedeztük a kivétel folytán előálló árkülönbségeket. Ezt a célt szolgálta a buza ezoinálása is, amely egyben az állattartó gazdák érdekében is történt, a magasra szökött takarmányárak ellensúlyozására. Az ezoinált takarmánybuzát a gazdák nagy mennyiségekben vették igénybe és gondoskodás történt arról, hogy az ország minden részében könnyen beszerezhető legyen ez a magas tápértékű viszonyítva olcsó takarmány.

Ezek az intézkedések azt eredményezték, hogy a buza értékesítése zökkenő nélkül, simán történt és az aratás előtti fokozott buzakinálást is megfelelő kereslettel fog találkozni. A még rendelkezésre álló exportlehetőségek és a búzának ezoinált állapotban való felhasználása

a gazdasági év végéig kimerítik a még értékesítésre váró feleslegeket és teljes mértékben sikerült a tavalyi nagy buzatermés értékesítése

és az új termés piacra kerülésének idejére már csak a szokásos átmelő készletek maradnak az országban.

A gyöngyösvénypiac állása

A Gyöngyösvénykiserületi Állomás közlése szerint a gyöngyösvénypiac jelenlegi állása a következő:

Arvacsalánvirág kilogrammonként: 6-8 pengő; cickafarkkörvirág 18-20 fillér; fürtös bodza, fehérén száradt rövid szárral 80-100; kökényvirág 160-180; ézisthársfavirág 100-120; köharsvirág 150-160; kankalinvirág, kelyhes 140-150; martilapvirág 140-150; pipacsvirág 200-240; pímökösárvirág 200-220; szarikalárvirág 70-80; vörös rózsaszirm 200-210; csalánlevél 16-18; diólevél 15-16; fehér-mályvalevél 18-20; fehérmályvalevél, kézzel szedett, válogatott, idegen növényi részektel mentes állapotban 24-26; keskenylevelű utifű, válogatott, fűszármaltes, zöldszínű árú 30-32; széleslevelű utifű 18-20; martilaplevél 30-32; maszlaglevél 26-28; nadragulyalevél 55-60; virágvirág 40-42; papsajtlelevél (erdei), kézzel csipett, levéllyél nélkül szedett 38-40; papsajtlelevél (ke-reklevél), kézzel csipett, levéllyél nélkül szedett 30-32; apróbojtorján, fiatal 16-18; fehérviróm, fosztott 16-18; fehérviróm, virágos 16-18; pametűfi, fiatal, gyenge száru 16-18; tavaszi hérics (csak a virágzó növény értékesíthető) 32-34; zsurló-fű 14-16; jeketenadálygyökér 16-18; földibodzaggyökér 16-18; tövises iglyögyökér 26-28; macsgyökérmé-gyökér 72-74; nadragulyagyökér 40-45; pirositgyökér 24-28; szappangyökér, hámozatlan, szeletelt 34-36; hámozott, szeletelt 62-66; vaka-ris 16-18; hámozatlan, dugóvá-gású 24-26; fehér fagyonygy 16-18 fillér kilogrammonként.

Közöljük az érdeklődőkkel, hogy a drogkereskedelemben a bodza-virág, pipacsvirág, papsajtlelevél és szarikalárvirág iránt erős érdeklődés nyilvánult meg, ezek

nek a begyűjtését tehát ajánljuk.

Ugyancsak kerestek cikke a piacnak az őrési célokra felhasználható, hámozatlan, szeletelt magyar szappangyökér is.

Ezúttal ismételtén felhívjuk a gyöngyösvénygyűjtők és gyöngyösvény-beváltók figyelmét arra, hogy ha kockázatot viselni nem akarnak, tartózkodjanak nagy készletek felhalmozásától és igyekezzenek a gyöngyösvénynagykereskedőkkel kötött előzetes megállapodás alapján végezni a gyöngyösvények bevéltását és főleg arra törekedjenek, hogy elsőrendű árut állítsanak elő.

A gyöngyösvénynagykereskedők és a gyöngyösvénybevéltők névjegyzéke a Gyöngyösvénykiserületi Állomás kirendeltségénél (Budapest, V., Akadémia-utca 5., I. em. 5.) rendelkezésre áll.

Végül felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a gyöngyösvények gyűjtését, szarítását és kezelését ismer-tet, Giovanni Rudolf szerkesztésében megjelent szakkönyv ára 2 pengő s az ugyancsak a Gyöngyösvénykiserületi Állomás kirendeltségénél szerezhető be.

Nem gazdaságos a sertés-és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumból

néki. Kapható és megrendelhető csak IFJ. AULITZKY OTTÓ Budapest, VII. Dobány-utca 84. ház. 2. Ára: Demijonnal ab Budapest 3 4 6 8 10 15 20 370 480 710 910 1080 16 20 Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Vizrebocsátották a „Kassa” nevű tengerjáró hajót

Az újpesti Ganz-hajógyárban május 17-én ünnepélyesen adták át a forgalomnak a Duna-tengerhajózási részvénytársaság új tengerjáró hajóját, a Kassát.

A hajógyár bejáratánál diszruhás lovasrendőrök, cserkészek és leventék sorfala helyezkedett el. A cserkészeknek a Himnuszot játszották, majd Wulff Olaf köszöntötte a megjelenteket. Azután Vukovich Károly dr. kas-sai helyettes polgármester köszöntö-mondott a Duna-tengerhajózási társaság igazgatóságának, hogy az új hajót Rákóczi városáról, Kassáról nevezte el. Hangsúlyozta, hogy amint soha nem mondtunk le arról, hogy Kassa újra magyar lesz, éppúgy most sem mondunk le arról: egyszer újra magyar hajók járják a tengereket magyar kikötőkből.

A beszéd után Pajor Miklósné dr. né, Kassa város képviselőjének felesége megkeresztelte a hajót, majd elválták a tartózkodókat és a Kassa belesiklott a Duna vizébe. A Duna-tengerhajózási rt. ötödik tengerjárója a kétesaváros, 1200 tonna teherbírásu motoros Kassa. A hajó sebessége óránként 10,5 mérföld, a személyzet tizennygy emberből áll.

A Péli Só ára nem változott

Az elmúlt hetekben a földmívelés-ügyi minisztériumhoz és a vidéki mezőgazdasági kamarákhoz panaszok érkeztek a gazdák részéről a műtrágyaellátással kapcsolatban. A gazdák kifogásolták, hogy a Péti-sót különböző szállítási nehézségek miatt késedelmesen szerezhetik be, de még nagyobb baj volt az, hogy egyes kereskedők, a késedelmet kihasználva, a Péti-sónál két-három pengővel magasabb árakat követeltek a gazdák-tól. A Péti-Nitrogén Műtrágyagyár a panaszokról a következő felvilágosítást adta:

— A Péti-só szállítása körül valóban voltak átmeneti nehézségek az ismert felvidéki események miatt és mert a gazdatiszadalom részéről az idén olyan nagyarányú szükséglet jelentkezett, hogy csak bizonyos zökkenőkkel tudtuk kielégíteni a kívánásokat. Ezek a szállítási nehézségek azonban teljesen megszűntek, most már a kívánt mennyiségben áll rendelkezésre a Péti-só és nemcsak a most folymatban levő munkálatokhoz szükséges műtrágyamennyiséget lehet beszerezni, hanem a készletek és a további gyártás alapján a későbbi, valamint az őszi vetésekre szükséges műtrágya is rendelkezésre áll. Vállalatunk gondoskodott egyben arról is, hogy a későbbi vetések fejt-trágyázásához a gazda számára előnyös és gyorsan ható salétrom-műtrágya is korlátlan mennyiségben legyen beszerezhető. Végül — ezt talán felesleges is külön hangsúlyozni — a Péti-só ára nem változott.

Erney Károly a Pesti Hazai Első Takarékpénztár elnöke. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósága május hó 22-én tartott ülésében Erney Károly alelnök-vezérigazgatót az intézet körül költ 45 éven át szerzett kiváló érdemeinek méltatásaként, egyhangu határozatával a Takarékpénztár elnökévé megválasztotta. Ugyanebben az ülésben az igazgatóság Milos György eddigi vezérigazgató-helyettesét az intézet vezérigazgatójává nevezte ki.

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA

Két munkás utazás közben elcserélte egymás zsákját

Timár István — címe: *Gutsveraltung, Kinderfreude, Kreis Soldin, Brandenburg* — levelet intézett a VASÁRNAP-hoz és azt kérte, közöljék, hogy Soldinban, átszállás közben elveszett egyik zsákja, amelyben munkaruhái voltak. Ő maga tévedésből egy másik zsákot vett ma-

gához. Keresi azt a munkástestvérét, aki az ő zsákját vitte el, hogy jelentkezék levélben nála, hogy az elcserélt csomagokat kicserélhessék.

Timár István kérését készséggel közöljük s magunk is felhívjuk azt a munkástestvért, akinél Timár zsákja van, írjon a fent közölt címre.

A berlini munkásvédő iroda fontos közlései

A berlini m. kir. főkonzulátus mellett működő munkásvédő iroda (Berlin, S. W. 11. Dessauerstrasse 28—29.) lapunk után a következőket közli, illetve kéri a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásoktól:

Nagyon örülünk a sok helyről hozzánk intézett leveleknek, amelyekben testvéreink jelzik, hogy megérkeztek németországi munkahelyükre, jól érzik magukat és megelégedettek. Természetesen szívesen foglalkozunk azokkal a levelekkel is, amelyekben kérdésekkel, ügyes-bajos dolgaikkal és panaszokkal fordulnak hozzánk. Azonban ismételnem arra kell kérnünk munkástestvéreinket, ne felejtsek el soha a pontos címet olvashatóan megírni. Nem elég a helységnevé megjelölése!

Kérjük munkástestvéreinket, hogy a levél elküldése előtt kérdezzék meg a munkaadótól, vagy német társaiktól a pontos címet; még helyesebb, ha megkérlik őket hogy

ők írják fel a pontos címet, lehetőleg a munkaadó nevével együtt, a német helyesírás szerint,

mert igen sokszor testvéreink csak hallomás szerint, magyaros helyesírással írják fel címüket és, sajnos, azt is sokszor alig olvashatóan! Itt egy helyes cím-példa:

Feladó: *H. János, Hermannshöh, Post Gültz, Kreis Demmin, bei Landwirt* (itt a munkaadó neve), vagy: *bei Rittergutsbesitzer* (a munkaadó neve).

Meg kell pontosan nevezni a kérésit, vagy a panaszit!

Sok levél elintézését nagyon megnehezíti még az a körülmény is, hogy a munkások általános panaszokat írnak és nem írják meg, hogy tulajdonképpen mi a panasz, kérdés vagy kérelem. Sokszor csak a helyszínen tudjuk meg, hogy miről volt tulajdonképpen szó. Igyekezzenek tehát rövid pár szóban jelezni a panasz vagy kérdés tárgyát, például:

1. Ennyi és ennyi órabért kapunk,

ebből levon a munkaadó naponta ennyi és ennyi pfenniget, természetesen járandóságokért; ennyi és ennyi pfennig betegsegélyző és balesetbiztosítójárulékot, helyese a levonás, vagy sem?

2. Egy másik példa: Nem kapunk elég ágyenneműt, a szoba nedves; vagy: házaspárokat nem helyeztek el külön-külön szobában és így tovább, aszerint, hogy mi a panasz lényege.

Türelmet kérünk!

Testvéreink sokszor az első panaszos levél elküldése után két-három nappal már újból sürgetik az elintézés, sőt ezután többször is. Kérjük munkástestvéreinket, várjanak bizalommal és türelemmel, míg az elintézés érdekében a szükséges lépések mind megtörténtek és jogosnak bizonyult panaszuk orvoslást nyerhet, ami persze a legtöbb esetben nem történhetik meg máról-holnapra. Gondoljuk meg, hogy a panaszokat minden esetben először alapos vizsgálat tárgyává kell tenni, míg a pártatlan döntés megtörténhetik. Különböző egyéb német hatósági szervek bekapcsolódása, a nagy távolságok és úgy a munkásvédő iroda, mint a német hatóságok sokoldalú elfoglaltsága miatt, a panaszos levél nem eredményezhet a legtöbb esetben azonnali beavatkozást, illetve elintézését.

De legyen meggyőződve mindenki arról, hogy érdekében az iroda a lehető leggyorsabban, költséget és fáradságot nem kímélve, írásban, távbeszélőn, vagy személyes eljárásal felmentlenül intézkedik!

Ugyancsak némi türelmet kell tanúsítani olyan esetekben is, ha valamilyen panaszos ügyben kiszállást

kértek. Mi, a legrövidebb uton beszeresszük a szükséges információkat és ha erre valóban szükség mutatkozik, a lelkes úrak, vagy az iroda megbízottjai kiutaznak a munkahelyekre, vagy legalább is gondoskodnak arról, hogy az illető kerület illetékes *Arbeitsamt* képviselője látogasson ki a munkahelyre és hallgassa meg, illetve intézze el a szóbanforgó ügyet.

Sajnos már többször előfordult ebben az évben, hogy

munkástestvéreink elhamarkodottan és meggondolatlanul abbahagyták munkájukat, mert nézetük szerint panaszuk nem nyert elég gyorsan orvoslást. Ennek nem szabad többé megtörténnie!

Ismételnem hangsúlyozzuk, hogy *sztrájk* vagy *arra való felbujtás egyoldalú szerződészegést jelent a munkás részéről és büntetésen kívül a legtöbbször az óvadék (kaució) elvesztését is eredményezi, ezenkívül pedig a devizaengedély, vagyis a pénzhazaküldés lehetőségének elvesztését is fenyeget. Még ha a munkásoknak igazuk is volt, ilyen esetben el-*

vesztik minden igazukat és jogukat!

Ha tehát saját hitük és meggyőződésük szerint esetleg sérelem is érte volna munkástestvéreinket, magyarossal daccal és fegyelmeztetett dolgoz-

A tavalyi és idei pénzküldés

A tavalyi 350 márkán felüli megtakarított munkabérek átutalása most már csak rövid idő kérdése. Az ilyen pénzek átutalását sürgető testvéreinket újból és újból arra vagyunk kénytelenek kérni: *írják meg mindig az összegben kívül volt munkaadójuk pontos címét és volt munkaadójuk nevét is.* Azonkívül lehetőleg azt is, hogy a munkaadónál vagy valamelyik banknál történt-e az összeg befizetése?

Az idei pénzküldés módja megváltozott annyiban, hogy

nem lehet ez évben posta útján havonként és fejenként 10—10 márkát átutalni!

Birodalmi törvény tiltja ezt, kivétel nélkül, mindenki számára

Munkabér-tarifa; élelmiszerrendelés

Bezárólag még utalunk a Vasárnap multheti számában a németországi munkabér-tarifákról megjelent cikkre. Munkástestvéreink saját érdekében vegyék tudomásul és szívesen írják meg a cikkben foglaltakat és ne írjanak az irodának olyanok panaszos levelet, akik tavaly más kerületben, esetleg az ott érvényes más tarifa szerint, 1—2 pfenniggel nagyobb bért kaptak.

Végül még azt üzeni a munkásvédő-iroda a magyar munkásoknak, hogy

szalonna-, tarhonya-és borren-

zanak tovább, míg a munkásvédő iroda intézkedhetik érdekükben. Fegyelmzett magatartásukkal, kötelességük hibátlan teljesítésével bizonyíthatják be mindenkor a legjobban, hogy magyar részről mulasztás nem történt. De a legfőbb szempont mindig az legyen: magatartásunk szerint itéljük meg idegenben egész nemzetünket! Az egész magyarság tekintélyét és jóhírnevét garapíthatja és őrizheti meg mindenki a saját viselkedésével. Ne felejtjük el ezt sohasem!

és az iroda ezért nem szerezhet be senki számára semmilyen „kivétel” engedélyt, mint azt sokan kéri tőlünk. A munkásvédő iroda azonban máris eljárt a Birodalmi Munkügyi Minisztérium (Reichsarbeitsministerium) illetékes osztályánál, hogy

a német pénzügyigazgatóságok minél gyorsabban adják meg a munkaadónak a szerződéssel kapcsolatos devizaengedélyt a bank útján való átutalásra.

Kérjük testvéreinket, legyenek még rövid ideig türelemmel; a munkaadók általában 3—4 héten belül, a munkások megérkezése után, kapják meg a szerződéssel kapcsolatos átutalási engedélyt.

deléseket csakis a „Transdanubia” Ein- und Ausfuhr-Handelsgesellschaft, Berlin NW 87, Brücken-Allee 36. cím alatt eszközöljenek, illetve sürgessenek meg.

A munkásvédő-iroda semmiféle befolyást nem gyakorolhat a kereskedelmi vállalatra, ha az például áruhiány miatt esetleg nem tudja pillanatnyilag az összes rendeléseket kielégíteni. A Transdanubiának lehet magyarul is írni, természetesen szintén meg kell adni a feladó (rendelő) pontos címét.

ÜZENETEK

Balda Lajos, Walsleben: Ószinte részvételt olvastuk a csoport három nótáglának balesetéről szóló híradását, amely különösen felesleges volt súlyos kimeneteli. Levélét illetékes helyre továbbítottuk, bár bizonyosak vagyunk benne, hogy a biztosító, amelynek valamennyien tagjai, intézkedni fog. Helyesen tette, hogy az esetet jelenítette a berlini konzulátus mellett működő munkásvédő irodának, amely haladéktalanul szintén fog az ügyben lépéseket tenni. Üdvözlét. — **Szilágyi János, Sarnow:** Levélét illetékes helyre továbbítottuk; a lapot a megadott címre megindítottuk. Üdvözlét. — **Galló János, Quilow; Szabó István, Ditzkow; Majoros József, Wrechen; Lopusny Mátyas, Mügenhall:** Levélüket illetékes helyre továbbítottuk. — **Juhász József, Eberswalde:** Örülünk, hogy olyan kedves fogadtatásban volt részük. Üdvözlét. — **Varró Mihály, Bakos János, Hipszkin János, Stapf János, Neu-Falkenhagen, Kreis Waren Müritzt, Mecklenburg:** Kérlek Németországban dolgozó gyönyörűstárjani munkástestvéreiket, írjanak nekik fent közölt címükre, hogy a levélben érintkezést felvehessék velük. — **Molnar Gyula és Kocsis Károly, Nordmark Hof, Mecklenburg Wismar:** Kérlek rábágyarjati és esörötneki munkástársainkat, írjanak nekik a megadott címre. — **Csirke József és Társai, Koval, Post Tessin:** A pénzt reklámálja meg annál a postahivatalnál, amelyé feladta. A megrendelt szalonnát egy levelezőlapon sürgessék meg. — **Alács János és Társai, Ponitz:** A tava-

lyi pénzekre vonatkozóan mai számunkban részletesen üzenünk. Levélét illetékes helyre juttattuk. — **Szilágyi Imre, Beeskow:** Örülünk, hogy jól érzi magát és jó helyen van. Üdvözlöjük. — **Felejt Steinfeldnek:** Megkeresésükre válaszolva, értesítjük Önöket, hogy akit a feligyelő a szerződésükre kijelölt, az a magyar munkásvezető, illetve előmunkás. A tolmácsnak kötelessége a magyar munkások panaszait és kérésait lefordítani németre és azt a német munkaadónak nemetül tolmácsolni. Betegség esetén köteles az orvoshoz elkísérni, baját nemetül előadni, valamint ügyes-bajos dolgukat nemetül tolmácsolni és elintézni. Magyarországról lehetőleg ne keréneke semmit, mert az elelem könnyen romlik. Mi semmire sem nem tanácsoljuk, hogy maguk után elemet kildessenek. Kiinn minden beszerezhetnek és pedig egész minimális áron a *Transdanubia* útján. — **Szabó István, Duckow:** Lapunkat megindítottuk a csapat címére. Végtelemül jól esett olvasnunk, hogy lapunkat annyira várják és — mint írják — a Vasárnap nélkül árvárnak és tudatlannak érzik magukat. Levélüket illetékes helyre. Németországba eljuttattuk. — **Majoros József, Wrechen:** Olvassák el mai közleményünket a pénzküldésre vonatkozólag. Levélét illetékes helyre juttattuk. — **Szies Erzsébet, Kék:** Ismét csak azt válaszolhatjuk Önök, hogy amennyiben a közösi előjárásoson feliratkozott szerződésére és a németek szerződési foglalk, úgy kimehet Németországba. Szabolcsmezéről már lezáródtak a munkások egyrészt. Forduljon az ottani hatóságokhoz kérésével.

Hatvankét háziipari telepe van a Hangyának

A magyar falu népének érdekeit szolgáló és azok életviszonyait emelni, egyik legszebb feladata a szövetségi munkának. Ennek a nemesebnek az érdekében alapította meg a *Hangya-központ* ezeltől négy évvel a háziipari osztályát és nyitott az idén üzletet a Váci-utca 9. szám alatt. Négy év fáradhatatlan munkájának legkésebb bizonyítéka az a 62 telep, ahol a magyar családok 2485 nőtagját foglalkoztatja a háziipari szövetség.

Ez az áldozatkész munka azonban nem merülhet ki csupán a magyar falusi asszonyok és leányok foglalkoztatásában. Fontos, hogy a külföldiek által is oly sokra becsült magyar népművészeti termékeket a hazai közönséggel is megismertesse. Ezt célozza a Hangya IV., Váci-utca 9. sz. alatti háziipari boltjának május 20-tól kezdődőleg egy héten át a kalocsai népművészeti cikkekkel rendezett bemutatója. A bemutatott anyag többek között a kalocsai éresek részére készített miseruha a kalocsaiak teremtő és a népies művészetben kikristályosodott alkotóerejének csodás megnyilatkozása.

Gyümölcsösomagoló- és átvevőhelyiségeket állít fel a földmivelségi minisztérium

Az ország főbb gyümölcsstermelő központjaiban most állítják fel a gyümölcsértékesítés korszerű lebonyolításához szükséges megfelelő gyümölcsösomagoló- és átvevőhelyiségeket. A felállított telepek elsősorban azt a célt szolgálják, hogy a termelőknek ne kelljen az eladásra szánt gyümölcsöt fél- vagy egésznap távolságra szállítani, mert eltekintve a sok hiábaváló költségtől és idővesztéstől, a gyümölcs a hosszú és rossz úton összerögződik, törődött, porosan érkezik a piacra s így csak alacsonyabb áron értékesíthető.

A gyümölcsösomagolótelepek állami felügyelet mellett, a Külkereskedelmi Hivatalt kirendelt megbízottainak jelenlétében bonyolítják le az értékesítést. Minden csomagolót könnyű, tisztán tartható betonpadlással, interurbán telefonfülkével, gyümölcsosztályozó gépekkel és hiteles mérleggel szerelnek fel. Gondoskodás történik arról is, hogy ezeken a helyeken az előírt árakon a bel- és külföldi kereskedelem megbízottjai az eladásra kint gyümölcsöt állandóan megvásárolják. A csomagolóban szakemberek ismertetik a helyes és célszerű válogatás és osztályozás tudnivalóit. Még a barackidény megindulása előtt csomagolótelepet létesítenek Nagykovácsán, Kecskeméten, a kecskeméti szőlőtelepek közül Hévíznán, Bugacmonostoron, Szankon és Lakiteleken. Telepet kap Tiszakürt, Csongrád, Hódmezővásárhely, Szatmár, Kelebia, Kiskunhalas, Jánoshalma, Soltvadkert, Izsák, Lajosmizse, Tahitótfalu, Pomáz, Nagykanizsa, Zalaszántó, Kiskőrös, Bácsalmás, Ókéske és Újkéske is.

Reparator impregnáló

legjobb a lószerszámok, bőrkoccsitók és fekete bőrányag puhítására és vízhatlanítására

Reparator impregnáló

a bőrányag élettartamát növeli. Garantált minőség. Kapható 1—5—10—15—20—25 kg-os bádogkannákban, melyek díjmentesek

Főraktár:

KÜTSCHER SZILVÉSTER
Budapest, VII., Rákóczi-ut. 32.

Gazdatudnivalók

Rovatvezető: SCHANDL JÓZSEF dr.

GYÜMÖLCSFAK MŰTRÁGYÁZÁSA

Senki se hajlandó nagyobb kiadásokra addig, míg annak gazdaságos voltáról meg nem győződik. Csekély kiadást jelent és így mindenki végrehajthatja azt a kísérletet, hogy meghálálják-e gyümölcsfái a műtrágyát.

Elméleti alapon ez nagyon is valószínű. Gondoljunk arra, hogy milyen nagy tápsó-mennyiség szükséges egy olyan nagy növénynek életben tartásához és gyümölcsének megneveléséhez! És vajjon iparkodunk ezt a trágyamennyiséget neki biztosítani? Erre a kérdésre kevés gazda adhatna igenlő választ. Pedig az a fa, mely 15—20 évig él a gyökerei által behálózott talajban, ezt annyi idő alatt bizonyára kiélte s így talaja a tápanyag-visszatérítésre nagyon is réva van szorulva.

A gyümölcsfák trágyázására valószínűleg istállótrágya nem jut, mert ez kell a szántóföldre és a szőlőbe. Aki állapot nem tart, az istállótrágyához alig jut, vagy legfeljebb drága fuvar költség árán. Ezért legtöbbször a műtrágyákhoz folyamodunk, ha gyümölcsfánk talaját akarjuk trágyázni.

A fák trágyázásának legjobb módja az, ha a fa korona-csurgójától befelé számítva 80—100 cm széles és 1 ásonyom mélyen kiássuk a földet, azt oldalt dobjuk és a körben futó árokba sörjük a lerért műtrágyamennyiséget, majd a földet visszatermeltjük az árokba.

A szükséges műtrágyamennyiséget a fák nagyságához viszonyítva adagoljuk. A fa koronája alatti terület nagyságát úgy számítjuk ki, hogy a fa törzsetől a korona csurgójáig mért távolságot (pl. 2 méter) önmagával ($2 \times 2 = 4$) és azután 3.14-gyel szorozzuk ($4 \times 3.14 = 12.56$). Így kapjuk, hogy a trágyázandó terület 12.56 m². Az egyes műtrágyafélékből négyzetméterenként a következő mennyiségeket számítjuk: superfoszfátból 6 dekát, kálisból 4 dekát, pécisóból 3 dekát. Ha nagyon csekély területre kell a trágyát szórni, célszerű azt homokkal vagy tőzeggel összekeverni.

A messzelegyi talajokat meszezni is kell, mely célra akár a közönséges égetett meszet is megoltva, akár fal-törmelék, cukorgyári mészapot is használhatunk. Égetett mészből 8—12 deka kell egy négyzetméterre. Hogy talajunk meszben szegény-e, azt úgy tudjuk meg, hogy egy darab talajjégre gyenge (higított) sósavat öntünk. Amely talajban mesz nincsen, az ilyenkor nem pezseg. Ha van benne mesz, akkor kevésbé erős pezsgést észlelünk.

A VADREPCE IRTÁSA

Sokszor szemünkbe tűnik, hogy a tavaszi kalászosok tábláit teljesen felveri a vadrepce. Virágzásakor az egész tábla összefüggő sárga szőnyegnek látszik. Ilyen esetben bajos volna minden egyes vadrepcét töből levágni, mert az aránytalanul sok munkába, illetőleg pénzbe kerülne, ezért keresnünk kell irtására olcsóbb megoldást. Amikor még egészen kicsi, akkor még a vetés boronálásával sokat tehetünk. Irthatjuk 20%-os vágálcios permetezéssel is. Az erősen gyomos részt esetleg kaszáljuk le virágzás előtt takarmánynak. Ha nagyon sok lenne a gyom és nem jól énné az állat, akkor trékkel keverve savanyítsuk be. Azt is megtehetjük, hogy virágját lesaralozzuk, hogy legalább magot ne kössön.

Csak évről-évre ismétlődő, kitaró munka révén irthatjuk ki földjeink-

ről a vadrepcét. Magja ugyanis a talajban éveket is elfekszik és a szántással a felső talajrézsekbe került mag újból és újból elgyomosítja a vetést.

HÁNYSZOR KAPÁLJUK A KUKORICÁT?

Már nagyon sokszor megirtuk, hogy a kukoricaföldet nemcsak akkor kell megkapálni, ha már „araszni magasságuk benne a gyomok”, hanem minél gyakrabban — különösen száraz időjárás mellett.

Most Westsik Vilmos tanárnak a Nyírségben végzett kísérleteit közöljük, melynek adatai határozottan bizonyítják a gyakran ismételt tantételemet igaz voltát.

Westsik Vilmos tervei szerint 3 nyírségi gazdaságban 800 négyeszőgölös parcellák egyikén 2-szer, másikén 4-szer kapálták a kukoricát. Egy holdra átszámítva a kukerica csövestermése lett:

	2 ízben megkapálva	4 ízben megkapálva
Bátky Gábor gazdaságában Nyírlövön	23.7 q	27.74 q
Fried Béni gazdaságában Nyírmadán	13.73 q	15.66 q
Fried Béni gazdaságában Kótajon	36.8 q	40.0 q

A kukoricát tehát indokolt gyakran kapálni: így megszabadítani a gyomoktól.

Nagyon érdekes, hogy azokon a területeken, amelyeken a kukerica négyeszeri kapálást kapott, még a kukoricát követő buza és rozs is jobb termést adott. Így termelt 1 katorholdon:

	a 2-szer kapált tengeri után	a 4-szer kapált tengeri után
Bátky Gábor gazdaságában Nyírlövön	5.26 q buza	6.03 q buza
Fried Béni gazdaságában Nyírmadán	5.18 q rozs	6.20 q rozs

Miért? Mert a gyomoktól gyakrabban megtisztított földben több növényi tápanyag maradt.

NYÁRELEJI TEENDŐK A GYÜMÖLCSÖSBEN

Tartós szárazság idejében a tavasszal elületett fiatal fákat néhányszor öntözzük meg. A talaj felszínének megnedvesítése nem sokat ér, mert a kevés vízből semmi se jut a gyökerekig, másrészt a talaj felszínéről a nedvesség hamar felszárad. Leghelyesebb a gyökérezet fellett egy kapavágás mélységű árkot húzni és ebbe 2—3 kanna vizet önteni. Ha a vizet a föld beitta, az árokból kikapart száraz földet az árokba ismét visszahuzzuk. Inkább ritkábban, de kiadósan öntözünk. A talaj felszínét állandóan porhanyóan és gyommentesen tartjuk; ezzel a talajnedvesség megtartását is biztosítjuk.

A diófa kivételével minden gyümölcsfáról levághatjuk a felesleges hajtásokat. Különösen ügyeljünk a kornaképzés alatt álló fiatal fák hajtásainak fejlődésére. Megkezdhető az őszibarackfák hajtásainak a nyeseése is. A málnatövek, valamint a ribizike- és köszmétebokrok gyenge sarjait már most vágjuk ki.

A gyümölcsfel tülterhelt fákban a gyümölcskritikát végzik el. Ha a magastörzsű fákban ez rendszeresen végrehajtható nem volna, gyakori rázgatással segítsük elő a gyümölcsök természetes hullását és a ferges gyümölcsök ritkulását. A hullott gyümölcsöt, minthogy ennek legnagyobb része ferges, naponta össze kell szed-

ni és mélyen elásva megsemmisíteni.

A meggy-, cseresznye- és barackfélék fán látható elszáradt virágcsomókat, hajtásokat és mérgrás gallyakat egy arasznyi hosszúságú egészséges gallyrészsel együtt vágjuk le és éssükük el; így e fákat pusztító monília-gombát gyérítjük.

Az almáfan esetleg található vértételeket kenjük be friss káliszappannal (zöldszappannal). Nagyon előnyös a vértetes almáfkára felkötözni fekete darazsakkal elpelt gallyakat, mert a fekete darazsak a vértetekkel táplálkoznak. Ilyen gallyakat a földmivelségi miniszteriumtól kell kérni; a kiutalás ingyenes, csak a csekély postaköltséget kell megteríteni.

Az almamoly hernyóinak összefogása céljából június közepétől a fák törzsére számból vagy újságpapírral összesodort hernyófogó-öveket kössünk, melyeket kéthetenként szedik le, éssükük el s helyükbe újakat kötözünk.

Az alma és körte fergesedése ellen 100 liter vízben oldott ¼ kg arzén-tartalmu szerrel permetezzük, ezt követő harmadik héten pedig 1%-os bordói lében oldott arzén-tartalmu szerrel (100 liter bordói lére ¼ kg-ot számítva). De barackot és mandulát arzén-tartalmu szerrel sohas szabad permetezni.

A levéltetvek ellen nikotins-permetezéssel, a gombabetegségek ellen nyári higitású méskénlével vagy bordói lével, a lisztharmatgomba ellen pedig kénes szerek oldatával védekezünk. A levéltetveket ölé nikotinolddal úgy készül, hogy 100 liter vízre 150—200 gramm nyers nikotint és 1 kilogramm káliszappant számítunk.

NE KÉSSÜNK EL AZ ARATÁS MEGKEZDÉSÉVEL!

A repce aratásával ne várjunk addig, míg a becők teljesen megsárgulnak, mert maga igen könnyen pereg s így hordás közben is nagy lesz a veszteségünk. Ha a becőkben a mag még zöldes, de már annyira kemény, hogy ujjaink között könnyen szét nem nyomható s a barnulás, „kesély”-esedés jeleit mutatja, az aratást bátran megindíthatjuk. Kezdetben azonban a zöld foltokat kihagyjuk és csak később aratjuk le, mert a repce nem szokott egyenletesen érni; ha pedig azt várjuk, hogy az egész tábla egyenletesen beérjen, akkor rendszerint a koránérő foltokon már pergesi veszteség áll elő. A becőkben lassan, fokozatosan száradva és szinesedve érke be a mag anélkül, hogy térfogatában jelentékeny veszteséget szenvedne a beszáradás következtében.

Nem helyes a teljes érést bevárni a rozsnál, különösen pedig az őszi és a tavaszi árpánál, mert ez utóbbiaknak kalászaik könnyen szétesnek, sőt a kalász könnyen le is török, ha a teljes érésnél végezzük az aratást.

A búzát feltétlenül a holt érés bekövetkezése előtt arassuk, mert a holt érésben arattó búzának a sikérműködése is tetemesen gyengébb a viaszérésben arattó búzáknál. Ez pedig ma, midőn majdnem kizárólag a lisztjavításra alkalmas minőségű búzák van értékesítési lehetőségük, kétszeresen is fontos a magyar gazda szempontjából. Ne arassuk holt érésben a vetőmag céljaira szolgáló búzákat sem, mert az téves hiedelem, miszerint csak a teljes érésben levágott buza ad megfelelő csiraképességű vetőmagot. Azt se feledjük, hogy a holtérésben arattó gabonánál nagy lesz a pergesi veszteség is! Ha a búzámag már sárga, kissé kemény, de több-kevesebb erőkifejtéssel vajszérium nyomul ki a mag belseje, akkor érkezett az aratás ideje!

KIS VASÁRNAP

Az lesz a pünkösöd...

Az lesz a pünkösöd,
Fiúk, leányok,
Ha új erőt nyer
A rab hazátok!

Vihar zúgja át,
Tisztító orkán,
S nem lesz csüggedés
A magyar orcán!

Szent tűz gyúl bennünk,
S nem nyugszunk addig,
Amíg köröttünk
Rabsóhaj hallik!

És hazánk nagy lesz
Népe birtoka,
S bitorló ide
Nem jöhet soha!

Az lesz a pünkösöd,
Ha galamb szárnya
Békét hoz áldón
A magyar tájra.

És az a pünkösöd,
Ha hisztiek benne:
Hogy új erőt ad
Az Úr Kegyelme!

MÉZES JÁNOS

AZ ÖRDÖG KÚTJA
IRTA: MÓRA LÁSZLÓ

(Első közteleny.)

Bucsut tartottak az egyik dunántúli kis faluban. Temérdek ember sereglett a szomszédos falvakból, városokból is oda Istent dicsérni, bucsót járni.

Az ördög is odakíváncsiskodott. Mézeskalácslevelet meg cukorbabát akart vinni az unokáinak. De pénze nem volt. Szókas szerint tehát ravaszgáshoz folyamodott.

Odament az egyik út mellett ácsorgó koldushoz s megszólította: — Szegény ember, én is adnék a tarisznyádba, magamnak sincs még csak egy lyukas fillérem se.

— Néha még a jó szív is jól esik, — felelte a koldus alázatosan.

— Hanem, ha gondolod, szívesen beállok segítségnék — toldotta meg a szót az ördög.

A koldus nem sokat gondolkodott. Maga mellé vette az ördögöt. Eszébe jutott neki a tavalyi búcsi, amikor az ördög ugyanígy segítő cimborának szegődött hozzá s a kacsakaringsó útján lekapta válláról a pénzelt, kenyérral megtelt koldustarisznyát s úgy eltűnt előle, akár a cigarettafüst. Ezt szerette volna most visszafizetni.

A búcsúos apraja, nagyja meg-sajnálta arra menet a szegény öreg koldust. Szépsékskén gyűlt a sok fillér meg a kenyérke.

Estafelé aztán összeszedelőzködött a koldus meg az ördög. Annnyit gyűjtöttek, hogy vinni is alig bírták.

Már közeledtek a kacsakaringsó úthoz, ahol tavaly megugrott az ördög az öreg koldus vagyonával. Itt aztán kezébe vette az öreg koldus az esztét.

Egy csipkebokor aljában hirtelen leült. Azt mondta a csalafinta kiserő-jének, hogy nagyon-nagyon elfáradt, szüksége van egy kis pihenőre.

Az ördög elhítte. Eszébe se vette, hogy amíg ő a legfényesebb csillagot figyelgette az égen, a koldus kiscserdte a pénzeszkével, kenyérkével megmozdult tarisznyát a bokor aljába már előre odakészített másik tarisznyával. Szó, ami szó, tele volt az is ugyancsak.

Kenyer helyett kövel, fillér helyett lapos kavicsal.

Ahogy egy óra múlva tovább bal-galgtak, a koldus majd összerokkadt a súlyos eipelni való alatt.

Az ördög nagylelkűen megajánlta: — Koldus testvér, látom, nagyon nehéz a tarisznyád, majd segíték vinni egy darabig.

Gondolta, alig egy-pár lépés már csak a kacsakaringsó út, ott aztán

odébb áll megint tarisznyájától, mindenestől.

A koldus nagy szívesen az ördög vállára akasztotta a terhet.

Egy darabig egyik sem szólt semmit. Örült az ördög kimondhatatlanul.

(Folytatjuk.)

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Pünkösdi gondolatok

Keresztény testvérem! Te, aki bizonyára rendes, derék embernek tartod magad — hiszen nem lopsz, nem csalsz, nem öltél meg senkit és nehéz munkával teremted elő családod részére a mindennapi kenyeret — gondolsz-e arra, hogy ha nincs benned szeretet, mindez semmit sem ér? Gondolsz-e arra, hogy mindenkinek megvan a maga terhe, kötelessége, de az egyik ember könnyebben bírja azt, mert erős, egészséges, tehetséges, okos, gazdag; míg a másik alig tudja vonszolni, mert szegény, beteg, tudatlan, gyöngye. A szeretet parancsa pedig azt mondja: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.” Tudod-e testvérem, hogy ez mit jelent? Hogy ne keressed csak a magad hasznát és azt, hogy Te miképpen tudsz legjobban érvényesülni, hanem nézzed azt is, vajjon a Te testvéred, a Te felebarátod bírja-e a maga terhet és ha azt

Ami mindig keresni kell

Ha találós kérdésnek feladnók: mi az, amit a háziasszony mindig keres, a család legkisebb gyermeke is habozás nélkül ráfelelné a megfajított: a kulcs. Sajnos, amíg ajtóknak, addig kulcsok is lesznek és a legborzasztóbb a dologban, hogy az a rettenetes kulcs soha sincs ott, ahol keressük, pedig olyan jól emlékszünk rá, hogy pontosan „idetettük”, ahol most például a pohár áll.

Nyugodjunk meg, boszorkányok már nincsenek, akik a kulcsot pohárra változtatnák és ha a kulcs nincs ott, annak egész biztosan az az oka, hogy nem is tették oda. Persze a kulcs mindig akkor kell éppen, mikor a kamrából, pincéből sürgősen ki kell hozni valamit és égető szükségünk van egy kendőre, kabátára, ami a bezárt szekrényben van. Nosza megkeddők hát ilyenkor a lázas kutatás polcokon, szekrény tetején, asztal alatt, folyosón, tűzhely párkányán és bizony néha órák is eltelnek felesleges munkával és sok bosszankodással, míg végre — a kötélyzsebünkben megtaláljuk.

Addig is, míg feltaláljuk a beszélő kulcsot, mely a kereső kérdésére azonnal válaszol, hogy „Itt vagyok!”, nézzük csak, mi módon lehetne ezt a nehéz kérdést a háziasszonynak megoldania? Ajánlok egy nagyszerű ötletet: *tartsunk rendet a kulcsok között.*

A legfontosabb dolog mindenképp az, hogy minden kulcson kulcsjelző legyen. Legjobb, ha vastag bőrből körlepet vágunk ki, a széléhez közel kis lyukkal, amelyre a kulcsot rá lehet kapcsolni; a bőrlapra tussal ráírjuk a kulcs rendeltetését, hogy melyik ajtót, zárat, helyiséget nyitja, aztán színes zsinórral a kulcsfejhez erősítjük. Ha azt valamennyi kulcs jelzéssel együtt egymásba van fűzve, akkor gondunk legyen arra, hogy a kulcstartót mindig ugyanarra a helyre, a derekunkra kapcsolva vagy kulcsosárba helyezzük el.

Minden kulcspéldányból két darabunk legyen. Az egyiket használjuk, a másikat pedig, ugyancsak jelzőkkel

Fejtörő:

P. n. ö. d. r. z. a

Megfajított: „Pünkösdi tózsza.”

legyen, nem pedig mintha mártás lenne a táiban alatta. A fejessalata szíveskedjék négyfelé vágjuk, az ecet, olaj és kevés cukor keverékével leontjuk és keményre főtt tojást rakunk közé.

Vaníliahab. Félliter tejsűrűt tűzre teszünk és hat kanál cukorral, meg egy darab vanílialevet hagyjuk felforrni. Három tojás sárgáját egy evőkanál liszttel elkeverjük, a forró tejet folytonos kavarással közben ráöntjük és ismét a tűzre tesszük, hogy felforrjon, miközben állandóan kavargat. Hidegen is fel lehet adni.

Örülni tudj...

Ne tévedsz magad össze, barátom, a nagyfejű kaposztával, hogy életed egyetlen célja az elsavanyodás legyen, még akkor sem, ha kobakod hordóvá dagadt a gondtól. Akkor is arra gondolj, hogy a hordóban sem mindig ecetet tartanak, hanem okosabb és vidámabb ital is.

Hidd el, hogy olyan lehet az élet, aminő szemmel vizsgálod. Ne azt nézd mindig benne, ami nem kedvedre való, mert végül azt sem látod, ami megörvendeztetet.

Látod, milyen szép a naplemente, pedig sötétség következik utána. S az égről lefutó csillag, holott akkor semmisül meg. Mit tudhatod, okod van-e a bankkódásra azért, ami veled történt? Hátha a sorsod fordulatát jelenti?

Milyen szépek a virágok, milyen dus a mező, milyen megejtő a madárdal s milyen zöld az erdő. És te lehangolt vagy és bosszankodol, mert valaki megbántott, vagy utadban állt. Egy ember. Vagy kettő. Vagy néhány a milliók közül.

Mennyi az? Több, mint a feleség, a gyermekeid, a szüleid és te magad? Miért kell azoknak tőprengeniük, mert te okatlanul emésztet magadat? Hiszen jégeső az életben is lehet. Villámcsapás is. Vihar is. De elmulnak azok a termő mezők, az erős tölgyök, a virágos kerten. Utánuk dusabb a virulás.

Nem tudnók, mi az öröm, ha bánat nem lenne. De ezt tudnunk kell. Tudnod, barátom, mert az élet örömei az élet szépségei. Boldogságot csak az szerzhet, aminek örülni tudsz, akárminő egyszerű dolog, a többi csak bosszant, ha aranyhalom is.

m. j.

Egy kis mosoly

Blauék vacsorát adnak. A vendégek közt van Kohn is és amikor a levest tálalják, mielőtt hozzákézdene, vizet önt bele.

— Mi az, — kérdi tőle a szomszédja — miért önt maga a levesbe vizet?

— Mert biztosan el van sózva. — Honnan tudja, hiszen még nem is kóstolta?

— Ajjé, — legyint Kohn — ismerem én már a Blauét, három olyan csunya lánya volt, mint az éjszaka és mind a hármat elszóta.

Egy ur mindennap bement egy trafikba és vett tíz szivart. Így ment ez éveken át, végül is a trafikos nem állhatta meg és így szólt:

— Uraságod annyit költ szivarra, hogy abból már egy házat vehett volna.

A dohányos ur ránéz és megkérdi:

— Maga dohányos?

— Nem.

— És van háza?

— Nincs.

— Na nézze meg ezt a szembenlevő négyemeletes házat, az az enyém.

Május

28 VASÁRNAP

Pünkösdvásárnap

29 HÉTFŐ

Pünkösdhétfő

30 KEDD

A. Sz. Janka, Nándor

31 SZERDA

K. B. A., Petronella

Junius

1 CSÜTÖRTÖK

Pamfilus

2 PÉNTEK

Erazmus, Anna

3 SZOMBAT

Klotild

A nappal tartama június 3-án: 16 óra
41 perc, a hét folyamán 9 perccel nő. —
A hold fényváltozása: holdrölte június
2-án.

Hősök napja

Május 21-én Budapest székesfőváros törvényhatósága kegyeletes ünnepélyt rendezett a Hősök Emlékkövével. Az ünnepségen a kormány a felsőház, a tábornoki kar, Pestvármegye, a rendőrség, a Vitézi Rend képviselői és óriási közönség vettek részt. A kormányzó képviselőiben vitéz Sónyi Hugó tábornok, a honvédség főparancsnoka jelent meg. Képviseltette magát a bíboros-hercegprímás is.

A kivonult csapatok megszemlélése után, vitéz Sónyi tábornok elhelyezte a kormányzó babékoszoruját a Hősök Emlékkövére, majd a testületek helyezték el a koszorúkat.

A Hősök Emléknapiját az egész országban megünnepelték. A legkisebb falu lakói is szeretettel áldoztak el-esett véreik dicső emlékének.

A pápa magyarul üdvözölte a magyar zarándokokat. XII. Pius pápa a május 19-iki általános ki-hallgatáson fogadta a magyar egyetemi ifjúság római társasutasának hatszáz tagu csoportját. A Szentatyva először magyarul nyelven üdvözölte a magyar ifjakat és hozzátartozóikat a következő szavakkal:

— Dicséretessék az Ur Jézus Krisztus! Isten hozott benneteket, drága jó magyar gyermekeim.

A pápa ezután német nyelven folytatta és kijelentette, hogy az egyetemi ifjúságnak három alapelvet kell szem előtt tartania: az istenfélelmet, az igazság tisztelését és az emberi méltóság megőrzését. A Szentatyva ezután a következő magyar szavakkal bucsuzott el a magyar zarándoktól:

— Éljen Szent István országá, éljen Mária országá, éljen Magyar-ország.

A magyar egyetemi hallgatók és hozzátartozóik lelkesen megéljenztek a Szentatyát.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése május hó 31-én lejárt, hogy a csatló befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap külföldben fennakadással álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Égész évre	4 P

A VASÁRNAP kiadóhivatala.
Budapest, V. Báthory-utca 24.

Ifj. vitéz nagybányai Horthy Miklós braziliai magyar követ. A Kormányzó Ur a külügyminiszter előterjesztésére ifj. vitéz Horthy Miklósnak a rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címet adományozta és őt a *rio de janeiro* magyar királyi követtség vezetésével és a *Braziliai Egyesült Államokban való képviselővel követi minőségben megbízta.*

Albrecht királyi herceg alezredes. A Honvédségi Közlöny legutóbbi száma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

Kedves vitéz Albrecht királyi herceg!

Az elmúlt hónapokban lefolyt — és elcsatolt területeink részleges visszanyeréséhez vezetett — események alkalmából tanusított, példaadó hazafias magatartásának elismeréseként Fenségedet a magyar királyi honvédség szolgálaton kívüli viszonyában, a gyalogyságnál alezredessé kinevezem.

Kelt Budapesten, 1939 május 12-ik napján.

Horthy s. k.

vitéz Bartha s. k.

Leplezték Szabolcsa Mihály szobrát Ókéséken. Vasárnap, május 21-én leplezték le Ókéséken Szabolcsa Mihály szobrát. Az ünnepségen a kultuszminisztert Jalsoviczky Károly államtitkár képviselte, jelen volt még Fáy István főispán, Endre László alispán és az előkelőségek sorában számos magyar város is képviseltette magát. A szoboravató beszédet Ravasz László református püspök mondotta, aki beszédében hangsúlyozta, hogy Szabolcsa Mihály az igazi magyarságnak volt igaz költője. A szobor talapzatára a kormány, az irodalmi egyesületek, törvényhatóságok és az egyházak kiküldöttjei helyezték el koszorúkat. A Falu-Gazdaságtudományok díszes koszoruját Szabó Sándor dr. elnöki tanács-tag, ny. főispán helyezte el.

Újabb magyaróruy valutasibolásról rántották le a leplet

A valutaügyszéség detektívjei két hét óta egy nagyszabású valutasibolási ügyben nyomoznak. A detektív napokon át figyelték a Magyar-Szlovák Bank igazgatóját, Vágó Lajost, akiről megállapították, hogy először Pozsonyban, majd Párisban és Londonban keresztül huzamosabb idő óta tiltott valuta- és devizainleteket bonyolít le. Azt is megállapították, hogy manipulációkban Weisz Henrik, a bank könyvelője volt a segítő-társa. Mikor a nyomozás során elég terhelő adat gyűlt össze Vágó és Weisz üzelmének bizonyítására, a detektívke előállították őket a valutaügyszéségre, majd lefogalták a bank könyveit, levezetését s annak eredményeképpen újabb előállításokat eszközöltek. Így kerültek a valutaügyszéségre Rácz Simon tőzsedeügynök, Brunner János banktisztviselő és Vágó Béla gabonabizományos.

Az eddigi megállapítás szerint csupán áprilisban ötszáz ezer pengő értékű valutát és pengőt ajánlottak ki. Ezzel egyidejűleg elfogtak a detektívke egy négytagú futárszolgálatot, amely lukusaton érkezett Belgiumból Magyarországra. Ebbe az autóbába beépítve egymillió pengő értékű aranyat, valutát és ékszeret akartak kicsempészni, a detektívke azonban megakadályozták a nagyszabású sibilást és a társaságot az ügyészégre állították elő, őrizetbe vették őket, az értékeket pedig lefogalták.

A bank könyveinek újabb átvizsgálása alkalmából számos újabb előállításokat eszközöltek,

Itéletidő világszerte

A májusi eső aranyat ér — tartja a népi közmondás, azonban az idén sokkal többször gondolunk a másik közmondásra, amely szerint jóból is megárt a sok. A hetek óta tartó és nagyon sok esetben jéggel járó esőzés súlyos károkat okoz, a Felvidéken pedig komoly áradásoknak vált okozójává. Különösen az *Ipoly völgyben* okozott nagy áradást az eső; itt körülbelül tízezer holdnyi terület került víz alá. Kiöntött a Sajó és a Hernád is és mindenütt súlyos károsodást okozott.

Sovány vigasz, hogy nemcsak nálunk, hanem Európászerte, sőt Amerikában is hasonló itéletidő pusztít.

Országzászlóavatások. Párkány község felszabadulásának emlékére országzászlót állított, amelynek vasárnap, május 21-én történt felavatásán több mint tizenötezer főnyi közönség jelent meg. Porubszky Géza dr. képviselő mondott üdvözlő-, Javorkitsky Jenő miniszteri tanácsos pedig avatóbeszédet. — Ugyancsak vasárnap Ókéséken avatták fel a község országzászlóját. Hetessy Kálmán református lelkes ünnepi beszéde után az országzászló nagybízottság nevében Szél Sándor iktatta be az új országzászlót.

Tizenharmadik gyermek egy szolnoki munkáscsaládban. Bíró István szolnoki MÁV-raktári munkás felesége 42 éves korában május 13-án a tizenharmadik gyermekkel ajándékozta meg 60 éves férjét. Bíró István 1911-ben nősült, feleségének azóta minden második évben született gyermeke, akik közül nyolc fiú.

Egy amerikai magyart és édesanyját halálos autószerencsétlenség érte itthon. Kovács Mihály, az északamerikai Falton városból 28 éves magyar származású kereskedő, aki a franciaországi Cherbourgban szállt partra, édesanyjával gépkocsin Magyarországra igyekezett. Nem igazodott a magyarországi közlekedési rendhez és az ut jobboldalán haladt nagy sebességgel. Horvátjár-falunál gépkocsija összeütközött egy Bécs felé haladó autóbusszal. A gépkocsi teljesen összetört. Kovács Mihályt holtan találták a kocsironsai alatt. Kovács Mihály haldoklott, amikor a mentők a magyaróruy kórházba akarták vinni, utközben azonban belső elvérzés és agrázkódás következtében meghalt. Az autóbussz utasai közül hárman könnyebb sérülést szenvedtek.

Az angol anyakirályné gépkocsibalesete. Mária özevgy anyakirályné gépkocsija május 23-án Wimbledon környékén összeütközött egy tehergépkocsival és felborult. A 72 éves anyakirályné zuhánásokat és ideg-rázkódást szenvedett, állapota azonban nem ad aggodalomra okot.

Robbanás és tüzvész egy petroleumtelepen. Május 23-án délután hatalmas robbanás történt a Shell-kőolajfinomító csepeli petroleum-kilóijében. Valószínűleg gondatlanság következtében kigyúrt és felrobbant a telep egyik harminc méter hosszú és tíz méter széles benzinkútjára. A tüzhöz a főváros egész tüzoltósága kivonult, amely megfeszített munkával elejét vette a tüzvész elterjedésnek. Oltás közben többen súlyos sérüléseket szenvedtek.

Halalos játék. Kunszentmárton község határában két kislú túzölt-dit játszott. Az egyik, Vad Sándor, felmászott az áramvezeték póznájára és megérintette a vezetékét. Teljesen szénné égett.

A szép magyar beszéd győztese: egy debreceni diák. A Vasárnap mindenkor tiltakozott minden olyan törekvés ellen, amely bármilyen céltalatlis, szembeállítási iparkodott a magyar vidéket az ország büszkeségével, a legszebb európai fővárosok egyikevel, Budapesttel. Természetesen azonban, hogy ettől függetlenül is szomorúan kell elismernünk azt, hogy a végeredményben a fővárosba felkerült vidékiek Budapestben elfelejtik a helyes és szép magyar beszédet és a pesti aszfalton egy egészen különömagyar nyelv alakul ki teli idegen kifejezésekkel, sokszor idegen lelkiséggel és főként helytelen hangsúllyal, rossz kiejtéssel. A nyelv tisztaságának eredeti muzsikájának megőrzésére irányuló legjobb szándék is megtörik és bizony egy-két év múlva a legzamatosabb és legtisztább magyarságu vidéki is pestiesen beszél édes anyanyelvünket. Ezt a tényt megdöbbenően igazolja a most lezajlott középiskolai tanulmányi verseny eredménye. A középiskolások sorában rendezni szokott tanulmányi verseny tárgyai közé igen helyesen az idén felvették a szép magyar beszédet is. A versenyből, amelyen természetesen túlnyomórésben pesti iskolák törekvő és derék növendékei vettek részt, egy vidéki ifjú, a debreceni református gimnázium tanulója került ki elsőnek.

Halalos itélet a Kurján. A Kurja május 17-én tárgyalta Laci Ferenc többszörösen büntetett kecskeméti rablójlikos fellebbeviteli ügyét. Laci Ferenc 1935 december 31-én éjjel élesre fent baltával meggyilkolta özevgy Mészáros Vendélné kecskeméti lakost, majd a vagyonos öregasszony értékeit elrabolta. A kecskeméti törvényszék kötél általi halálra ítélte a vádlottat, a budapesti tábla az itéletet megváltoztatta és életfogytig tartó fegyházbüntetést szabott ki Laci Ferencre. A Kuria most a törvényszék itéletét visszahelyezte hatályába és kötél általi halálbüntetést szabott ki.

Jó hangszerezen játszani a lemeznyobb élvezet. Előszörant igazán olcsón Reményi országos hírú hangszerelepen vásárolhat: Budapest, VI/16. Király-utca 58—60. Kérjen dímentesen, 51. számú árjegyzéket.

SPORTHIREK

Az elmúlt hét legnagyobb sporteseménye a Ferencváros szegedi 2:4 arányú veresége volt. A szegediek nem is egészen váratlanul legyűrték a bajnokságra törő Fradit. Most az Újpestnek 3 pont előnye van, s bajnokságra már aligha veszélyeztethető.

Erdékes volt a párbajtőrnbajnokság előlése is. Azt is az UTE csapata nyerte meg a honvédtisztek és a BEAC előtt.

A magyar hokkizók: Németországban 3:0 arányú vereséget szenvedtek. Ez az eredmény azonban tisztességes, mert Németország, India után, a világ legjobb hokkizó nemzeteként.

Katlovicében Gyenas kétizben is győzött a legjobb lengyel rövidtáv-futók ellen.

Kawásban (Litvánia) a kosárlabdázók európbajnoki versenyén az olasz csapat 37:21-re győzte le a mieinket.

Arany-özüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Rövid
történet

A SÁRGA RÓKA

Fordította: VÉCSEY LEÓ

Tar-Chung-Kui, a látvarcú kínai milliomasfiú, távolbanező, egykedvű tekintettel ült az európai negyed kávéházának terraszán s azon gondolkodott, honnan lehetne sürgősen száz angol fontot szerezni. Néhány órára kellene csak ez a kölcsön, mert tiszteltreméltó anyja biztosan elküldi fiának a segítséget, amit kért tőle. Az elmúlt éjszaka minden pénzt elköltötte és tiszteltreméltó, de szigorú atyjához nem fordulhatott újabb zsepépzéért.

A mindig gondatlan jólétben élő kínai fiatalember először érezte azt, mit jelent, ha nincs pénze az embernek. A szállodaszámlája is kifizetetlen, erre sincs fedezete, amit a kávéházban fogyasztott és érrefelé, Hongkong európai negyedében, még arra sem számíthatott, hogy ismerőssel találkozik, akitől baráti kölcsönt kérhet. A kávéházi terrasz majdnem üres volt körülötte, csupán néhány asztalnyi távolsgában ült öt fehérracul, komor tekintetű angol ur, akik suttogva és összebujva tanácskoztak. Volt közöttük idősebb és fiatalabb, össze-vissza és időről-időre apró, se-lyempapírba burkolt csomagokat vettek elő a mellényzsebükből s figyelmesen, nagyítóüveggel vizsgálgatták azok tartalmát. Tar-Chung-Kui nem is sejtette, hogy az öt idegen keleti briliánskereskedő és a könnyű se-lyempapírburkolatban vagyont érő rvmántkövek húzódnak meg.

A fiatal kínai csak akkor figyelt fel, amikor éles tekintete észrevett valami szikrázva csillogó, apró gölyöcskát, amely nesztelenül gurult az idegenek asztalától feléje a padlón és az ő asztala lábánál pihent meg. A következő pillanatban Tar-Chung-Kui, mintha cipője zsinórját igazítaná meg, lehajolt és amikor fölegyenesedett, már a tenyerében volt a szintjászó óriás gyémánt. A másik asztalnál nem vettek észre semmit. A fiatal kínai nem akart lopni, neki pillanatnyi kölcsönre volt szüksége s egyetlen másodperc alatt kézt vett az elhatározása. Maga elé húzta a kávéházi asztal közepén álló cukortartót, az ezüstszin fogóval ügyesen félrelokte a kockákat és beleejtette a szikrázó gyémántkövet, ami egyszerre elunt.

Az idegenek asztalánál ekkor hirtelen lárma támadt. Az egyik idősebb, fehérfejű angol ur felugrott:

— A körtegyémánt! — kiáltotta rémülten. — Eltűnt! Hol van? A legdrágább kö hiányzik... Üres a papírburkolat!

A többi angol ur is felugrált. Villámgyorsan körülnéztek a padlón, a székek alatt és a többi asztalok körül. A terraszon azonban nem ült más, mint Tar-Chung-Kui. Egyszerre öt farkasú éles szempár meredt a fiatal kínaira, aki zavarában nagyot nyelt.

— A briliánsom! — üvöltött az angol ur. — Most nyelte le, láttam... Rendőr!...

A kávéházi terrasz abban a szempillantásban benépesedett. Alkalmozottak rohantak elő, az utca felől a kíváncsiak százával tödültek be és hamarosan előkerült a gumibotos, sisakos idegen rendőr is.

Tíz perccel később Tar-Chung-Kui a kerületi rendőrfelügyelőség hivatali szobájában volt, ahol a fehérfejű gyémántkereskedő izgatottan és lelken-
deve magyarázta:

érdemesítette a sértést és a súlyos vádat.

— Ha lenyelte, akkor a gyomrában van — állapította meg száraz hangon a rendőrfelügyelő. — Ha pedig a gyomrában van, akkor megnézzük.

Nem sok idő múltán azonban a rendőrorvos vállvonogatva lépett ki a röntgen-kamrából:

— Ennek a kínainak a gyomrában nincs semmiféle drágakő — jelentette ki határozott hangon. — Ez valami tévedés lehet.

Akkor aztán Tar-Chung-Kui előtt kihirdették, hogy szabad. Bocsánatot is kérték tőle. Az angol gyémántkereskedők szitkozódtak és dühöngtek. Egymást kezdték gyanúsítani... A fiatal kínai a kapu előtt, az utcán, nyugodtan rágyujtott egy cigarettára:

— Szabad beszélni nekem is?

— Hogyne, hogyne! — hűledezett a károsult gyémántkereskedő. — Mi az ön véleménye, hová tűnt a briliánskő?

Tar-Chung-Kui messze kifújta a füstöt:

— Minden titok megoldásához a türelmes és megfontolt gondolkodás vezet. — mondotta. — Önök, angolok, átvilágítottak csodálatos szemű gépekkel, mi azonban itt keleten a gondolatainkkal világítunk át az agyvelő kódén...

— Száz fontot adnék annak, aki megtalálja a körtegyémántot. — jajveszékelt a kereskedő. — Száz font jutalom!...

A kínai felfigyelt:

— Rendben van! — jelentette ki hirtelen. — Én meg tudom mondani, hol keressek.

— Ohó, hohó! — harsogta diadalmasan a gyémántkereskedő — most elárulta magát! Valahol a kávéházban eldugta a gyémántkövet. Menjünk csak vissza a terraszra!

Az öt angol ur közrefogta Tar-Chung-Kuit és visszamentek a kávéházba. A rendőrfelügyelő és emberei érdeklődve követték őket. Megkezdődött a nagy kutatás. Össze-vissza forgatták a butorokat, fölemelték a szőnyeget, nagyítóüveggel szimatolták végig a padlót, de mindhiába.

Az eredménytelen kutatás után a rendőrfelügyelő odalépett a fiatal kínaihoz, aki mozdulatlan, látvarcral figyelt.

— Megkapja a száz font jutalmát és semmi baja sem történik. Csak mondja meg végre, hol van az a briliánskő?

Tar-Chung-Kui hidegen bólintott: — Én csak azt tudom megmondani, hol kell keresni. Vagyis, hogy hol lehet. Hozzák ide a kávéház összes cukortartódobozait...

A rendelkezést pillanatok alatt végrehajtották. Izgatott kezek hordták össze a cukortartókat, fehér papírlapra borították ki azok tartalmát és a hetedik vagy nyolcadik dobozból diadalmasan szikrázva, valóban előkerült a briliánskő.

— Itt van! Megvan! — üvöltött fel a gyémántkereskedő. — Tessék a száz font!

A rendőrtisztek és detektívek összeszegták:

— Hogy csinálta ezt? — kérdezték. Tur-Chung-Kui hangtalan, hideg ásziai megvételssel válaszolt:

— A világító gondolat mutatta meg az utat... Az angolok asztalán nem volt más, mint a cukordoboz és a tiszteltreméltó urak mindenütt keresték, a padlón, a szőnyeg alatt, az én gyomromban, egymás zsebében,

csak éppen ott nem nézték meg, ahol volt: az asztalon levő cukordobozban.

*
Aznap éjjel újra hatalmas mulatság volt Hongkong villanyfényes, forró, briliánsként szikrázó mulatóvilágában. És harmadnapra a fehérhaju gyémántkereskedő címére száz font és másfél shilling érkezett a postán. Feladóként titokzatos név szerepelt, csak annyi: „Sárga Róka”. És a feladó „magánközleményeire” szánt helyen nem hiányzott a magyarázat sem, amely közölte, hogy a százfontos jutalmat csak kölcsönnek tekintették és a másfél shilling a megfelelő kamatot jelenti a kölcsönösszeg után. S hozzátette azt is, hogy a „Sárga Róka” kifejezés sokkal talá-
lóbb a feladó megjelölésére, mint a „Sárga kutya”. Maga a „Sárga Róka” szíves örömet segítségére siet a fehér uraknak, ha a világító gép helyett világító gondolatokra lenne szükségük...

Tar-Chung-Kui, a „Sárga Róka”, azóta félelmetes híri detektív a környéken...

A mi költőink

Piros pünkösdi napján...

Piros pünkösdi napján
Felvidül a lelkem,
Ha illatos puszták
Ébredését nézem.
Virágozik a kalász
Hullámzó tengere,
Zizegőben, susogva...
S lelkem dalol vele.

Piros pünkösdi napján
Felvidül a lelkem,
Ha a buzavirág-
Kék szemedet nézem...
Benne csillog szíved
Minden álma, vágya.
Te vagy életemnek
Pünkösdi rózsája,
Kökényszemű lánycsók!

IFJ. TÓTH PÁL
(Kardoskut)

Hogyha bevonulunk...

Hogyha bevonulunk
Kincses Kolozvára,
Minden magyar lánynak
Lesz magyar babája.
Csókratermet szája
Száz csókot kap rája,
Hogyha bevonulunk
Kincses Kolozvára.

Hogyha bevonulunk
Kincses Kolozvára,
Szebb napok virradnak
Minden magyar lánynak.
Magyar csárdást járja,
Huszár lesz a párja:
Hogyha bevonulunk
Kincses Kolozvára.

Ifj. HAJBA SÁNDOR
(Sárbogárd)

Tavaszkirályfit várom én

A kertek alatt díszes ruhában
Tavaszkirályfit várom én.
Tudom, ha eljön, átölel lágyan
S ezer virágot szór élelem.

Tavaszkirályfi szeret majd engem,
Sétákra hív, belém karol
S a napsugaras, tarka mezőkön
Szerelmesen velem dalol.

És elmélünk a lombok alatt,
Én csókra tartom majd a szám,
S lelkem betelik ezer gyönyörrel:
Igy nem szeretett senki tán.

A régi ifju s a téli álmok
Sétákra hív, belém karol
Ölel át forróan Tavaszkirályfi
S nekem nem kell más szerelem.

SERÁK MARGIT

kis gyermeket nem hiába nevezik angyalkának. „Angolosz” görög eredetben azt teszi, hogy „küldött”. Egy más világ küldötte az. Egy más világ, melynek ismeretlen dejes hatása sugárzik a gyermekarcból, gyermekszemből azokra, akikkel küldve lett. A gyermek szemében van néha bizonyos kék sugárzat, mely büvös erővel bír; amely beszélni tud; s azt a szint elveszti a szem, mikor beszélni megtanul az ajk; ez a sajtyszerű kék szivárvány csak a gyermek szemekben észlelhető.

(Jókat Már gondolataiból.)

XX. SZÁZAD

Móra László versei

Kedves, meleg és értékes könyv fekszik előttünk. Íróját nem kell lapunk olvasóinak bemutatnunk. Apa, anya, gyermek, testvér egyaránt ismeri, hiszen egymás szeretetét olvassa tőle; a haza féltését érzi gondolataiból, s a magyarok Istenébe vetett erős hit tüzel a sorából. Költészetét üdít, mint a szines rét, s felemel, mint a csillagos égbolt. Változatos, mint a magyar öröm és fájdalom örök küzdelme a lelkek harcában, szívek érzésében és akaratok előretérésében.

Magyar könyv izig-vérig. Levegőjében az ősi bánat dacos rebbenése, földjén a ma rendületlen bizalma, egén az ezeréves magyar hit tőröten jövője. A ma könyve minden sorában. A XX. századé. Az, amire legjobban szükségünk van, hogy jók, megértők, bizakodók és erősek lehessünk és maradjunk.

Szívesen és szeretettel ajánljuk lapunk olvasóinak figyelmébe a csinos kötetet. Megértő testvér és jóra ösztönző barát tér be vele a családjuk körébe. Kedves szerez, aki feleldhetetlen órákat szerez, s akit nem engednek tovább: a családban öröködig, biztosak vagyunk benne.

Móra László verskötetete megrendelhető a szerzőnél: Budapest, III., Domszóló-u. 20.

M. J.

Találja ki!

NINARKPOOJSSAPDPÜ

Ha ennek a betűcsopornak minden harmadik tagját összeolvassuk — a helyes betűtől kiindulva, — egy nagy ünnep nevét kapjuk.

A levelezőlapra irt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báhory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkészve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetőiből tagjai és előfizetési díjhátraléuk nincs.

A Találja ki! eredményét a 25-ik számban közöljük. A 19-ik számban közölt Találja ki! megfejtése:

Felvidéki magyar házak.

Beérkezett huszonegy helyes megfejtés.

Jutalomkönyvet küldtünk:

Gece Bertalan (Maconka)

előfizetőnk címére.

VÁSÁRCSADÓ

Kérdés: Egy falusi borbély, aki munkáját természetben kapja, köteles-e lisztforgalmi adót fizetni? (T. G. L. Konyár.) — **Felelet:** Igen, mert csak azok az iparosok mentesülnek a lisztforgalmi adó fizetésétől, akik mezőgazdasági célt szolgáló tevékenységet fejtenek ki.

Kérdés: Akácfát ültettem a tanyatelek körül, a szomszéd meggyjéjétől 1 méter távolságra. A szomszéd eltávolítására hívtam fel Jóságos a követelést? (H. O. Vasó, Nagyszénás.) — **Felelet:** Ha az akácfák a szomszéd teleg rendszeres használatát nem zavarják, úgy véleményünk szerint a szomszéd teleg tulajdonosának az akácfák eltávolítására vonatkozó követelése nem jogos. Mindenesetre az átjárási ágnak a levágására a szomszédnak joga van, ha Ön ennek felhívására sem tette eleget.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. H. Gy. Nagybatóony. Készünk a fázadozását, de hely hiányában — nem tudtuk közölni. — **D. J. Csurgó-pagymarton.** Elbeszéléseire később küldött választ. Versét a közlők sorába iktattuk. Népszínműve jó nyelvezettel s meglepő színpadi tájékozottsággal készült munka. Átlagos közepességűnek mondható, régifajta népszínmű. A mai falu sok-sok problémájából alig éreli fel valamit. Azt is alig érinti. Témája, a jómódu gazd a szegényebb közötti éles társadalmi ellentét, minden régi népszínműi vesszőparipája volt. Ma csak rendkívüli lélekemléssel és meglepő fordulatokkal tölthetne be egy egész estét. Ezek azonban hiányoznak. S amennyiben egy közülük — a leány 10.000 pengős hozománya — mégis megvan, a lehető legjobban hátráltatja a darab hatását. Szerző önmagának mond ellent vele. A végkifejlet egyik esetben mégis a daz hozomány dönti el. A népszínmű írójától mást, újabbat, maibbat várunk. Hisszük is, hogy sikerülni fog neki. — **H. Gy. S. Dráva-esei.** Verső — természetű; időket — reméltem; volna — étet; kaputoknál — ágát; tüzet — szívemmel; fájdalom, ezek nem rímek. A versírásnak is vannak elsajátítható szabályai, tessék azokat megtanulni. — **V. L. Egyetlen** vers nem tudunk ítéletet mondani. Küldjön meg néhányat. — **H. T. P. Kardos-cs.** Versel jól. — **K. J. Kékesd.** „Ragogy a sok csillag” című versét alkalomadtán közzétesszük. — **Sz. J. Győr.** Kedves verseinek sorát elfjtük. — **T. M. Mohács.** Az Ön előfizetése szeptember hó 30-ig van rendezve. — **N. Gy. Nagyfalaj.** Április 30-iki számuuk közötté „Virágos dombiotón” című versét.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSZE

Készárpiac. Buza: tiszavidéki 77 kg-os 19.90—20.15, 78 kg-os 20.10—20.35, 79 kg-os 20.50—20.85, 80 kg-os 20.40—20.65, fejmérnyi 77 kg-os 19.95—20.15, 78 kg-os 20.15—20.35, 79 kg-os 20.35—20.55, 80 kg-os 20.45—20.65, felsőtiszai 77 kg-os 19.70—20, 78 kg-os 19.90—20.20, 79 kg-os 20.10—20.40, 80 kg-os 20.20—20.50, Duna-tiszaközi 77 kg-os 19.70—19.95, 78 kg-os 19.90—20.15, 79 kg-os 20.10—20.35, 80 kg-os 20.10—20.45, dunántúli 77 kg-os 19.85—20.10, 78 kg-os 20.05—20.30, 79 kg-os 20.25—20.50, 80 kg-os 20.35—20.60; rozs pestvidéki 18.40—13.70, más származású 13.70—14; takarmányára elsőrendű 16.85—17.10; sórpara kiváló 20.50—21.25, paraja 19—19.50; zab elsőrendű 22.20—22.50, középminőségű 22—22.10; újtengeri tisztított 16.45—16.60 pengő métermázsánként.

Határidősiac. Rozs júniusra 12.80—12.82; tengeri júliusra 17.02—17.09, augusztusra 17.20—17.25 P mm-ként.

Magpiac. Árak helyt vidéki vasutállomás 100 kg-ként minőség szerint: szárazbúzáknak 36—38, muharmag 22—28.50, köles, fehér 18—22, köles, vörösb 18—19.50, tükmag, nagy 27—28, tükmag, kicsi 23—24, tükmag, dohos 22—22.50, Viktória borsó 18.50—19, uradalmi kék

mák 180—185 pengő.

Takarmány. Réti széna Ila 5.50—7, Ila 3—5, lucernaszéna 9—10.50, rozszalma 3.40, buzaszalma 3.60 P métermázsánként.

Abraaktakarmány. Árak métermázsánként, kicsinyben Budapesten: árpakorpa 14.80, borsóhéj 20.10, buzakorpa 14.40—15, buzatakarmányliszt 17—17.50, napraforgócsósa 15—15.50, kókuszpócsósa 14—14.50, reppócáca 12—12.50, lenmagpócsósa 16—16.50, szárított répszéna 12.50, rozskorpa 14, melasz 10.50, halliszt 45 P.

Tenyészmarhák és járnosöltrők. Árak: Ia beföldi járnosökör (tarika) és beállítatlan való tinó 54—58, Ia beföldi járnosökör (fehér) és beállítatlan való tinó 56—60, 1/2 éves üsző 50—55, 1/2 éves tinó 50—55, fiatal, friss fejű tehén 75—85 fillér kg-ként.

Vágómarha. Árjegyzés elősulyban: bíka, magyar Ila 44, tarika, Ia 53—57, Ila 45—52, Ila 36—44, ökör, magyar Ila 47—52, Ila 33—44, tarika Ia 71—75, Ila 50—58, Ila 33—48, tehén, tarika, extrém 71, Ia 61—68, Ia 45—60, Ila 33—44, növendék 34—65, kicsonított való 35—32 fillér kg-ként.

Borjú. Árjegyzés elősulyban: Ia 94—98, kivételre 100, Ia 84—93, Ila 74—80 fillér kg-ként.

Ló. Árak: csikó 60, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 305—750, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 290—575, alárendelt ló 40—240, vágó ló 20—220 P darabonként.

Juh. Külföldiek megfelelő Ia fiatal férfi darabonként 50 kg sulyban 44—48, Ia fiatal bárány páronként legalább 80 kg sulyban 50—55 fillér kg-ként, etetéseltetés utáni gazdaságban mázsával, 3 kg sulylevonással.

Sertés. Uradalmi zslsértés páronként 340 kg-on felül 102—104, 340 kg-on alul 98—101, szedetttestű, Ia 98—100, Ia 92—96, silány min. 80—88, öngyertés, Ia 84—87, Ila 72—82, főkertés 93, 98, angol sonkasertés Ia 84—92 fillér kg-ként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 130—148, sózott 180—200, füstölt 180—240, hárj 148—160, tepertő 160—220, sertészsír helybeli 144—160 fillér kg-ként.

Nyerbőr. Marhabőr minden sulyban, magyar 110, tarika 120 fillér. Bivalybőr 55—60, borjubőr, bosszu lábbal 145—155, rövidlábú borjubőr 155—165, birka-bőr 60, báránybőr 75—85 fillér zóldsulyban kg-ként.

Vad és vadlús. Öz gerince 400—500, comb 220—280, többi része 30—100 fillér kg-ként.

Halpiac. Harsca, minőség szerint 200—400, csuka 160—300, ponty 120—200, kárász 120—140, compó 120—140 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. **Előbaromfi:** Tyuk 240—400, csirke, rántani való 120—220, sülti való 170—300 fillér darabonként. — **Leült baromfi:** Tyuk 150—200, csirke, rántani való 260—450, sülti való 220—400, ruca újonság, 200—240, hizott 150—200, lud újonság 190—220, hizott 150—200, pulyka hizott 120—180, libamáj, nagy 600—1000, kicsi 300—700 fillér kg-ként. Tea tojás 10 darabig 7—9, főzőtojás 6—7, apró 6—7 fillér dara bonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, lefőzött tej 10—12, almdtejt 80—100, tejszín 180—220, tejföl 110—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320—350, főzött vaj 280—320, tehénúró sovány 60—80, juhtúró 180—200, kevert túró 140—180, juhsajt 200—240, trappista 200—260 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa (újonság) 6—16 csomónként, petrezselyem 2—16 csomónként, kevert zöldség 18—24, zeller 30—56, kalarabó (újonság) 4—20 darabba, karfiol (újonság) 100—150, vöröshagyma munkó 20—28, közönséges 16—24, fokhagyma 20—40, savanyított káposzta 18—30, kelkáposzta (újonság) 28—46, fessallata 2—6 darabba, tormá 40—120, burgonya újonság 48—80, Gálbába 12—15, ószi rózsa 11—12, nyári rózsa 13—16, Ella 9—12, kivi 24—30, tömör csipetkegomba 120—240, szekfígombá 140—200, szárított 400—800, uborka, nagy, salátának való 70—100, zöldborsó, apró hegyes 10—24 darabba, nagy tölteni való 30—60 darabba, tök, főző 100—160, zöldborsó hüvelyes 65—88, spárcsa, vastag szárú 120—150, közönséges 60—130, vékony 20—60, sóska 16—28, paraj tisztított 14—28 fillér kg-ként. Hónaposretök csomónként 4—16 fillér.

Gyümölcs. Alma (nemes) 120—220, szilva 120—160, gyümölcs 120—300, cseresznye újonság 90—200, dióbél 400—500, mogyoróhéj 440—480, héjazott mandula 440—600 fillér kg-ként.

Püszér és egyéb. Paprika, édes nemes 520—560, kelédes 330—480, rózsá 220—380, mák, kék 160—180, pergetett mák 180—200, kőmennyag 200—320, szil-

szappan 96—120, közönséges 56—97 fillér kg-ként.

Bor. A jégkár — az országsszerte kedvező terméskifutások ellenére — a gazdaságot a készletek tartására készített, viszont a kereslet megelénkült. Kommerzborok ára 3.5—3.7 fillér között mozog. Maillandfokfokoként, helyenként azonban a 4.2 fillért is eléri. A kivétel megelénkült.

Szesz. A szeszgyedárusánál a forgalom az összes szeszfeleslegében a multiheti csendes keretek között mozgott, változatlan árákon.

Gyümölcsipálnka. A törkölypálnka 3.75, seprőpálnka 3.75, szilvium 7, barackpálnka (minőség szerint) 10—11, borspálnka, magafoku 5.80, alacsonyfoku 5.50, arandisi écsokra 3.70—3.80 pengőig terjedő áron kelt a 10.000 literfokoként (III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó).

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladtunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1600—1620; dollár 340.75—344.75; kanadai dollár 332—337; holland forint 183.35—185.35 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Cseh korona 7.50—11.80; lengyel zloty 60—61.40; szerb dinár 6—7.50, francia frank 9—0.20; román leu 2.60—3.45; bolgár leva 3—3.60; olasz líra 16.90—17.90; svájci frank 76.87—77.75 pengő. Ezekhez az árúhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, V. 28. Budapest, Fegyvernek, Monor, Páli, Poroszló. — **Hétfő, V. 29.** Bélaapátfalva, Esztergom, Kunszentmiklós. — **Kedd, V. 30.** Cibakháza, Cigánd, Csurgó, Dunaföldvár, Fertőszentmiklós, Godisa, Kerekgyháza, Letenye, Mád, Rajka, Répceszentgyörgy, Szamoszeg, Tata, Zalaegerszeg, Zalazántó. — **Szerda, V. 31.** Biharkeresztes, Tiszabercel. — **Csütörtök, V. 1.** Bodrogkeresztúr, Gyoma, Nyirbátor, Ónod, Sarkad, Somogyjád. — **Péntek, VI. 2.** Baranyajénő, Tab. — **Szombat, VI. 3.** Szaksz. (Esetleges változásokért felelősséget nem vállalunk.)

Arany- és ezüstpénzek
Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 30 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 90 fillér; régi egyforintos 95 fillér.
14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 25 fillér.
Szárnary kilogrammja 5800 pengő.
Szinezüst kilogrammja 95 pengő.

RÁDIO

Budapest I.
VASÁRNAP, V. 28.
8: Szózat. Utána: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Református istentisztelet. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.30: Evangélikus istentisztelet. 12.20: Pórházi időjárás és vizállás. 12.30: Operaházi zenekar. 13.10: „Hősök napján”. Vitéz Somogyváry Gyula megemlékezése. 14: Hanglemezek. 15: Előadás. 15.45: Cigányleve. 16.30: „A mármoros hívasok diete”. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: 1. sz. regősesapat. 17.40: „Szent Ágoston”. 18.05: Részletek a Szász Dező tiszteletere rendezett jubileumi eseményéről. 19.15: Hírek. 19.25: Tánclémez. 19.50: Sportközlemények. 20: „Híres vitézek és hadvezérek a magyar muzsikában”. 21.40: Hírek. Időjárás. 22: Hangverseny Zenekar. 23.20: Cigányleve.
HÉTFŐ, V. 29.
8: Szózat. Utána: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Unitárius istentisztelet. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Görögkatholikus istentisztelet. 12.20: Pontos időjárás és vizállás. 12.30: Fuvőzenekar. 13.10: „A magyar könyv”. 13.45: „Egy város modell áll”. 14.15: Hanglemezek. 15: „Világhíradó”. 15.15: Budai Dalárda. 16.05: „Híres versek tükai”. 16.35: Cigányleve. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.45: Bródy

Mezőgazdasági rádió-előadások
BUDAPEST I.
Május 28, vasárnap d. u. 3 óra:
Időszerű gazdasági tanácsadó.
Június 1, csütörtök d. u. 7 óra:
Háztartási időszerű tanácsadó.
BUDAPEST II.
Május 30, kedd d. u. 7.25 óra:
Mezőgazdasági felőra.
Június 3, szombat d. u. 7.30 óra:
Mezőgazdasági felőra.

András volt ruszin miniszterelnök és Rády Elemér dr. beszélgetése Kárpátia buszúveg küzdelméről. 18.15: Tánclémez. 18.50: „Mire való az állam”. 19.15: Hírek. 19.30: „Aranybánya”. Szánudi, Irta Surányi Miklós. 21.40: Hírek. Időjárás. 22: Cigányleve. 23: Szaloncena.
KEDD, V. 30.
12.10: Cigányleve. 13.30: Szaloncena. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.10: Beszélgetések. 18: „Séta Újpesten”. 18.10: Lengyel énekegyüttes. 19.25: Cigányleve. 20.10: „A költő visszatér őseiére”. (III. rész.) 20.40: Operaházi Zenekar. 22: Ernst Glaser hedgüll. 22.30: Jazz. 23.45: Részletek Kodály: „Háry János” c. daljátékából.
SZERDA, V. 31.
12.10: Balalajka zenekar. 13.30: Angol művészek. 16.15: Diákfelőra. 17.10: Magyar nóták két zongorán. 17.45: Előadás Roznyórol. 18.15: Szaloncena. 19.30: Harsányi Kálmán emlékest. 22: Cigányleve. 23.20: Tánclémez.
CSÜTÖRTÖK, VI. 1.
12.10: Jancsin Ferenc hedgüll. 13: Katonazene. 16.15: „A virágos ház”. 17.10: „Huszonöt éve halt meg Feszty Árpád”. 17.35: Cigányleve. 18: „A mikrofon előtt”. 19: Előadás. 19.30: Operaházi előadás közvetítése. „Varázsfurola”. Mozart opera I. felvonása. 21: Cigányleve. 22: Dohnányi Ernő keringő-átrajait zongorázza. 23: Hanglemezek.
PÉNTEK, VI. 2.
12.10: Postászenekar. 13.30: Cigányleve. 16.15: Diákfelőra. 17.10: Előadás San Marinórol. 17.40: Gertruda Konatkowska zongorázik. 18.10: „Vargha Tóth Gyula, a proféta-költő”. 18.45: Laky Erzsé önekl. 19.25: „Palasztrina”. 20.15: Sportközlemények. 20.25: Szaloncena. 21: Küllgyi negyedóra. 21.40: Hírek. Időjárás. 22: Jazz. 23: Operaházi zenekar.
SZOMBAT, VI. 3.
12.10: A XI. Szegedi Ipai Vásár ünnepélyes megnyitása. 13: Hanglemezek. 16.20: Mesék. 17.10: „Egy magyar emigráns feljegyzései”. 17.40: Nagy Maria magyar nóták önekl. 18.15: „Az olasz labdarúgás diadalutja”. 18.50: „A esék katoná”. 19.25: Tánclémez. 20.05: „Himfy dalai”. 22: Szaloncena. 23.20: Cigányleve.
Budapest II
Pünkösdvásárnap, V. 28. 11.25: Hanglemezek. 16.35: Cigányleve. 17.40: Kőzongorás műsor. 18.10: Irodalmi előadás. 18.40: Szaloncena. 20: Hírek. 20.20: Közvetítés a somogyi parasztrók káposztrai estjéről. 21: Hanglemezek. 21.30: Időjárás. — **Pünkösdhétfő, V. 29. 11.15:** Cigányleve. 18.35: Előadás a tanyavirág nőről. 19: Tánclémez. 20: Hírek. 20.20: Fuvőzenekar. 21.30: Időjárás. — **Kedd, V. 30. 17.35:** Előadás. 18.05: Beszélgetések. 18.40: Francia nyelvlecke. 19.25: Előadás. 20: Hírek. 20.30: Hanglemezek. 21.30: Időjárás. — **Szerda, V. 31. 18.15:** Előadás. 18.45: Olasz nyelvlecke. 20: Hírek. 20.20: Hanglemezek. 21.30: Időjárás. — **Csütörtök, VI. 1. 18.25:** Angol nyelvlecke. 19: Hanglemezek. 19.25: Előadás. 20: Hírek. 20.30: Szaloncena. 21.15: A Varázsfurola című Mozart-opera II. felvonásának közvetítése. — **Péntek, VI. 2. 18.45:** Gyorsírás. 19.15: Cigányleve. 20: Hírek. 20.30: Hanglemezek. 21.30: Időjárás. — **Szombat, VI. 3. 17.40:** Missziós üzenetek. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.30: Előadás Záhircsöl. 20.50: Hanglemezek. 21.30: Időjárás.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.